

TOEZICHT
OP
MOORD

Arno Eijgenraam
15 september 2011

1. Moord

“Goedemorgen, wij zijn Willem van Oosterhout en Fiona Buurman van De Nederlandsche Bank. Wij hebben een afspraak met de heer Van den Dungen.”. Het meisje van de receptie reageert plichtmatig met een “Ik zal even voor u bellen” en pakt de telefoon. “Hoi, ik heb hier twee mensen van DNB voor Johan”.

Zonder in contact te blijven kijk ik naar het meisje, terwijl zij de plichtplegingen uitvoert. Het is warm. Welke gek heeft er uitgevonden, dat je bij dit warme weer nog een stropdas en een colbert aan moet trekken als je bij een onder toezicht staande instelling langs gaat?

Terwijl ik mijzelf aan het beklagen ben over de warmte zie ik het gezicht van het meisje van de receptie verstrakken. Ze legt de hoorn van de telefoon op de haak en kijkt mij even sprakeloos aan. “De heer Van den Dungen kan u niet ontvangen” zegt ze dan toonloos. Ik voel een kleine irritatie opkomen. Van den Dungen heeft de afspraak gisteren nog telefonisch bevestigd, althans een half uur verzet van tien uur naar half elf. Dan moet hij toch op ons rekenen? Er moet wel een goede reden zijn om de afspraak nu nog niet door te laten gaan. “Hij is zojuist dood gevonden achter zijn bureau”, vervolgt ze bijna onhoorbaar. Wat ze daarna zegt is zo zachtjes, dat ik het niet kan verstaan, maar het lijkt wel of ze “vermoord” zegt.

Dat is een goede reden om de afspraak niet door te laten gaan.

2. Johan Van den Dungen

Heel langzaam dringt de bizarre realiteit tot mij door. Van den Dungen, de sympathieke Johan Van den Dungen is vermoord. Ontzetting over de dood van een sympathiek mens, ordinaire nieuwsgierigheid over wat er nu precies gebeurd is en absurd nuchtere zorgen over de toezichtmaatregelen die genomen moeten worden bij deze onthoofde verzekeringsmaatschappij wisselen elkaar binnen fracties van seconden in mijn hoofd af.

Mijn gedachten gaan terug naar de kennismaking met Johan Van den Dungen op die koude januaridag in 2008. Mijn collega Ko de Groot was eind 2007 met pensioen gegaan en ik had het toezicht op de verzekeraar Eempolis N.V. van hem overgenomen.

Samen met mijn jonge collega Fiona Buurman was ik naar Amersfoort getogen om met deze verzekeraar kennis te maken.

De Regenboog 79 blijkt een klein kantoortje met twee verdiepingen. Het pand is niet direct verwaarloosd, maar straalt weinig klasse uit. Onderhoud wordt duidelijk beperkt tot het echt noodzakelijke. De voordeur staat open en we lopen naar binnen. Het eerste bureau na de entree lijkt dienst te doen als receptie. Fiona en ik melden ons daar aan en worden door de jonge man die de functie van receptionist lijkt te vervullen naar de werkkamer van Johan Van den Dungen geleid.

De werkkamer is sober ingericht. Aan de muur tegenover de deur hangen twee portretten, één van koningin Beatrix en een met een zwart wit foto, die in de jaren dertig gemaakt lijkt te zijn. In de kamer staan een paar planten; op het bureau staat een klein beeldje met Eempolis 75 jaar op het voetstuk; verder is er geen versiering te vinden.

Achter een bureau, met zijn rug naar de beide portretten zien we een man zitten. Met zijn wat grijzende haren ziet hij er wat ouder uit de 41 jaar die hij volgens zijn C.V. moet zijn. Hij zit strak in het pak, drielidig zelfs en ziet er met zijn gladgeschoren gezicht en zijn keurige, wat grijzende kapsel onberispelijk uit. Ik knipper even met mijn ogen. Ten opzichte van de informele, haast gezellige sfeer in de rest van het gebouw (althans, wat wij daarvan gezien hebben) valt deze strak gekleed uitzijnde heer wat uit de toon. Hij lijkt dat zelf niet in de gaten te hebben, want hij knikt een ontspannen dankjewel naar de receptionist die ons heeft begeleid.

“Goedemorgen, mijnheer, mevrouw”. Van den Dungen stapt achter zijn bureau vandaan en komt met uitgestoken hand op ons af. “Gaat u zitten” en hij wijst op een spreektafel, waaraan wij plaatsnemen. “Wilt u koffie?” Ik knik bevestigend, maar Fiona prefereert thee. Van den Dungen loopt de kamer uit en we horen hem thee bestellen voor de mevrouw van De Nederlandsche Bank.

Als alle plichtplegingen voorbij zijn leg ik Van Den Dungen uit waarom wij zijn gekomen. “Mijn collega Fiona Buurman en ik zijn nieuw op het dossier Eempolis en we willen graag kennis maken. We hebben natuurlijk de dossiers bestudeerd, maar we willen graag in uw woorden horen wat voor verzekeraar Eempolis is.”

Van den Dungen vertelt graag. “Het bedrijf is in 1921 opgericht door Karel Van den Dungen, mijn overgrootvader. Daar aan de muur hangt een portret van hem. Het is steeds van vader op zoon overgegaan en op dit moment run ik de toko samen met mijn vader Piet. We hebben allebei 50% van de aandelen. Mijn zus heeft geen belangstelling voor het bedrijf en houdt zich helemaal afzijdig. Ik ben zestien jaar geleden in de zaak gekomen en tien jaar geleden

toegetreten tot de directie. Mijn vader zou graag hier aanwezig geweest zijn, maar hij is ernstig ziek en kan nog maar beperkt hier aanwezig zijn. Hij is met hart en ziel met de zaak verbonden, maar gaat met de dag achteruit. Vandaag trok hij het echt niet. Trouwens, dat geldt niet alleen voor vandaag. Het is al ruim een week geleden, dat hij op kantoor was. Vorige week maandag was hij een ochtend op kantoor. Vrijdag heeft hij van thuis uit nog wat mails en telefoontjes gepleegd, maar ik moet steeds meer van hem overnemen. Hij gaat hard achteruit. Ik denk eerlijk gezegd, dat hij het niet lang meer zal maken”.

Toezicht is soms een hard vak. Ik zit aan tafel met een man die zijn vader uit het leven ziet wegglijden, maar ik zit hier om de belangen van de polishouders te behartigen en dus moet mijn prioriteit gaan naar de evenwichtige aansturing van het bedrijf.

Van Ko had ik al begrepen, dat vader en zoon de leiding van het bedrijf hadden, maar het feit dat vader terminaal is, dat had hij niet verteld. Als de situatie van de vader echt zo ernstig is als het nu lijkt, dan is zoon Johan feitelijk alleenheerser bij deze verzekeraar. En daar word ik als toezichthouder erg zenuwachtig van. Voor een gezonde bedrijfsvoering is het belangrijk, dat er evenwichtige besluitvorming plaatsvindt. Het is goed om zaken van verschillende kanten te bekijken en daarom is wettelijk vastgelegd, dat een bestuur uit minstens twee personen moet bestaan. Formeel is dat bij Eempolis het geval. We hebben vader en zoon Van den Dungen in de boeken staan als bestuur van Eempolis. Maar een terminale vader die zelden nog op kantoor komt kun je nauwelijks meetellen.

Ik overweeg om toch een opmerking van sympathie te maken naar de persoonlijke situatie van Johan Van den Dungen, maar hoor Fiona rechts van mij al reageren. “Is uw vader met die beperkte beschikbaarheid wel in staat om zijn functie als directeur waar te maken?”. Van den Dungen is in het geheel niet van slag van de directe vraagstelling en reageert zakelijk. “Dat gaat steeds moeilijker. U kunt daarom binnenkort een toetsingsformulier tegemoet zien voor Kevin De Zwart. Hij is op dit moment hoofd van de buitendienst, maar we hopen hem binnenkort in de directie te benoemen. Hij zal ook een flink aandelenpakket overnemen. We denken aan zo’n twintig procent. Ook daarvoor kunt u de formulieren binnenkort verwachten. Kevin is een jonge intelligente vent die goed snapt wat dit bedrijf nodig heeft. Hij komt van Maas Verzekeringen vandaan, een makelaar in grote industriële risico’s met een kleine verzekeraar waarin ze soms posten sluiten om te laten zien, dat ze risico’s zelf ook aandurven. Kevin werkt nu een goed jaar bij ons en heeft in die tijd goede ideeën ingebracht.”. Fiona en ik zwijgen even stil en dan geeft Van den Dungen antwoord op de niet gestelde vraag. “Mijn vader is een realist. Hij weet, dat zijn tijd binnenkort gekomen is. Hij zorgt nog voor een goede overdracht en bouwt gestaag af. Dit bedrijf heeft een rijke geschiedenis in de familie Van den Dungen, maar heel weinig toekomst. Mijn kinderen zijn nog veel te jong om in de zaak te komen en van jullie moeten er twee mensen de leiding hebben. Ik mag het dus niet alleen doen”. Ik open mijn mond om zeggen, dat ik slechts de wet handhaaf, maar sluit hem meteen weer. Ik vind het niet passend om slap verantwoordelijkheid te ontkennen.

Van den Dungen gaat onverstoort door. “Mijn vader en ik geloven, dat je pas echt leiding kunt geven aan een bedrijf als het om je eigen geld gaat. Ja, ik weet, dat jullie daar anders over denken. Ik ken al jullie verhalen over evenwichtigheid en onafhankelijkheid en meer van die onzin. We zullen ons aan de wet houden, maar ons belang om deze tent gezond te houden is veel groter dan dat van u.

Van Kevin verwachten we dezelfde betrokkenheid en daarom moet hij ook aandelen hebben als hij in de directie komt. Uiteraard willen we de meerderheid wel in de familie houden.”.

Ik heb hier even geen antwoord op en wil het vormen van een oordeel hierover uitstellen tot de formaliteiten op mijn bureau liggen.

Ik besluit maar een ander onderwerp te beginnen. “Wat is Eempolis voor een bedrijf?” Van den Dungen schakelt over op een routine verkooppraatje. “We hebben vergunning voor alle branches, maar zijn voor het belangrijkste deel een brandverzekeraar. Brand, inboedel, waterschade, dat soort risico’s. Alleen particuliere risico’s. Geen beurstekening met grote olieplatforms en zo, zelfs geen winkelpanden. Ook geen rieten daken, panden in de buurt van vuurwerkfabrieken en zo. We selecteren streng bij het afsluiten van polissen en dat maakt, dat we alleen heel goede risico’s in portefeuille hebben. Daardoor kan de premie laag blijven en dat is nodig om de krenten uit de pap te kunnen blijven binnenhalen. Alle risico’s boven een ton gaan naar de herverzekeraar. De provincie Utrecht is onze thuisbasis, samen met de Veluwe, maar inmiddels zijn we ook groot geworden in het oosten en het noorden van het land. Noord en Zuid Holland bedienen we ook wel, maar daar zijn we niet groot. In het westen gaat alles veel sneller in de mensen daar hebben geen geduld om te wachten tot een risico door ons een keer door de acceptatiemolen heen is.

Onder de grote rivieren zijn we nog steeds niet actief. Vorig jaar hebben we wel een project opgezet om de rivieren over te steken. Toen hebben wij u ook geschreven, dat wij voor België wilden notificeren. Niet dat wij meteen heel België wilden veroveren, maar Baarle Hertog en de grensstreek waar de Nederbelgen wonen vonden wij wel een interessante doelgroep. En daarvoor willen jullie toch weer een briefje hebben. Door de ziekte van mijn vader is dit plan even stil komen te liggen, maar ik ben zeker van plan om het ooit nog weer een keer op te pakken.”

Van den Dungen wordt enthousiast als hij over zijn eigen bedrijf vertelt. “We verkopen nog grotendeels via ouderwetse tussenpersonen. We hebben een vast bestand aan tussenpersonen opgebouwd. Die kennen onze acceptatiecriteria en daardoor krijgen we weinig slechte risico’s aangeboden. Maar we blijven zelf ook kritisch accepteren.” Zo te horen een portefeuille met weinig risico’s dus. Om te voorkomen dat mijn kritische geest in slaap valt stel ik een controlevraag. “Hoe vaak weigert u nog een polis?” “Dat komt wel eens voor, als een post niet voldoet aan onze criteria”. Van den Dungen blijft aan de oppervlakte. Ik kom hier voor de kennismaking en heel belangrijk is de vraag niet. Maar ik heb even behoefte om de kritische toezichthouder te spelen en dus pik ik dit onderwerp om eens wat nader door te vragen. “Wat was de laatste post die u geweigerd hebt?”. Van den Dungen denkt even na en geeft dan antwoord. “Dat was een post in Zwolle. Op zich een prima risico. Een stenen huis, goed onderhouden, geen rieten dak of creatieve elektrische aansluitingen. Het voldeed qua risico precies aan onze voorwaarden. Maar het bleek gebruikt te worden als bordeel. Ik weet, dat prostitutie een legale bedrijfstak is en dan hebben ze vast ook verzekeringen nodig. Maar niet in mijn boeken. Ik wil als bedrijf niet geassocieerd worden met die kant van de samenleving.”

Ik besluit het hierbij te laten zitten en stap over op een ander onderwerp. “Hoe staat het met uw beleggingen?” “Daar doen we niet aan.” is het antwoord op een toon die geen tegenspraak duldt. “Wij zijn een verzekeringsmaatschappij. Verzekeren, dat is onze stiel. Dat casino aan de beurs laten we graag aan anderen over. We houden het geld in principe in liquide middelen aan. Als we geld over hebben dan kopen we af en toe wat staatsobligaties. Altijd met een zo lang mogelijke looptijd; dan heb je er het minste omkijken naar. Die obligaties houden we dan aan tot het einde van de looptijd. Dat hebben we altijd al gedaan en dat is ons goed bevallen. Onze concollega’s waren een paar jaar geleden allemaal in paniek toen de aandelen op de beurs onderuit gingen. Daar hadden wij geen last van en wij konden onze aandacht gelukkig blijven richten op onze klanten.”

Dan resteert nog de organisatie. Er blijken zestig mensen te werken bij Eempolis, waarvan twintig in de buitendienst. De binnendienst bestaat uit de afdelingen acceptatie, schadebehandeling en administratie. Elke post die geaccepteerd wordt en elke betaling gaat langs vader of zoon Van den Dungen. “En als u op vakantie gaat?” “Dan is meestal mijn vader wel op kantoor en anders wachten ze maar een paar dagen.”. Een strakke controle door de directie zelf dus.

Daarmee kan de kennismaking worden afgesloten en nemen we afscheid van Johan Van den Dungen. Het is inmiddels half één en Fiona en ik besluiten om nog even een broodje te gaan halen. Schuin tegenover het kantoor van Eempolis is een eetcafé, waar we neerstrijken. We zijn de enigen in de zaak en worden snel bediend. De muziek staat aan en daardoor kunnen we ongestoord praten.

“Wat een typ” verzucht Fiona. “Zelf wil hij alles onder controle hebben, maar je proefde, dat hij op toezicht van DNB niet zat te wachten. Al kan ik niet zeggen, dat ik hem onsympathiek vind.”

Ik heb wel begrip voor de houding van Johan Van den Dungen. “De meeste mensen die wij spreken, zelfs in de Raden van Bestuur, zijn in loondienst voor iemand anders. Deze man is ondernemer. Dat is een heel andere positie. Hij werkt voor zijn eigen bedrijf. Dat zijn altijd wat eigenzinniger types. Dat moet ook wel; anders zouden ze nooit leiding kunnen geven aan hun eigen bedrijf. Als externe toezichthouder ben je dan een bemoeial die zijn neus steekt in zaken die hem niet aangaan. Dat is het spel dat hoort bij deze verzekeraars.

Maar mensen die het initiatief nemen om voor eigen rekening en risico een bedrijf op te richten zijn wel de kurk waarop onze economie drijft. Als niemand het lef zou hebben om zijn nek uit te steken om iets op te zetten, dan zou Nederland al snel failliet zijn.

Voor een directeur grootaandeelhouder vind ik hem eigenlijk nog best gematigd. Hij is een beetje doorgeschoten voorzichtig. Hij laat alle betalingen en alle acceptaties langs zijn bureau komen. Waar haal je als directeur de tijd vandaan om dat allemaal te controleren?”. Fiona gaat hierin wel met mij mee. “Zijn beleggingsbeleid is ook niet meer van deze tijd. Een beetje meer spreiding over wat risicovollere beleggingen zou best kunnen.”. “Dat is waar, maar ik heb dat liever dan een avonturier die achter elke gouden zeepbel aanjaagt. En moet ik als toezichthouder nu gaan zeggen dat het wel wat spannender kan?”.

“Wat vind je van de bestuurlijke situatie van Eempolis?” Ik stel de vraag neutraal om te horen of Fiona er hetzelfde over denkt als ik. Dat blijkt inderdaad zo te zijn. “Van den Dungen is feitelijk alleenheerser. Die vader stelt niets meer voor, hoe triest het voor die man ook is. We zullen dus moeten aandringen op een tweede bestuurder naast Van den Dungen. Ik ben wel benieuwd wat voor een knaap die Kevin Zwart is. Is hij stevig genoeg om Van den Dungen voldoende tegenwicht te bieden? We zullen zijn toetsingsgesprek heel serieus moeten nemen”.

3. Kevin De Zwart

We hoeven niet lang te wachten voordat we met die vraag aan de slag kunnen. Zonder dat we in actie komen krijgen we drie weken na het kennismakingsgesprek via de post al het aanmeldingsformulier voor Kevin De Zwart als bestuurder van Eempolis. En een verzoek voor een verklaring van geen bezwaar voor vijftientig procent van de aandelen. Ik popel om met deze De Zwart kennis te maken; op dinsdag 4 maart krijg ik de gelegenheid.

Ik ontvang Kevin De Zwart samen met Fiona en met Ingrid Kraanvogel van het toetsingsteam. We zitten met z'n drieën in de vergaderzaal over de papieren aanmelding te discussiëren als Janine van het secretariaat een jongeman binnenbrengt. Volgens de papieren die we voor ons hebben liggen moet hij in 1979 geboren zijn. Negenentwintig jaar oud dus nog maar. Dat is jong voor een directiefunctie. Zo jong ziet de man die binnenkomt er ook uit. Hij draagt een zwarte spijkerbroek, een effen wit T-shirt en een vaalgrijs colbertjasje daarover. Daarmee ziet hij er allesbehalve uit als een directeur van een verzekeringsmaatschappij. Niet alleen zijn uiterlijk; ook zijn Brabantse accent is heel anders dan het Veluws accent van Johan Van den Dungen. Hij bedankt Janine met een duidelijke stem en loopt zelfbewust op ons af. "Kevin De Zwart". Hij kijkt me recht in de ogen en zijn ferme handdruk doet een beetje pijn aan mijn rechterhand. Ik zie aan de gezichten van mijn collega's, dat hij de dames net zo stevig begroet.

"U hebt mij hier laten komen, omdat u die aankomende directeur van een verzekeringsmaatschappij wel eens in de ogen wilt kijken. Wel, hier ben ik. Kevin De Zwart, geboren op 8 januari 1979 in Oosterhout, Noord Brabant. Daar woon ik nog steeds." Zonder plichtplegingen af te wachten opent De Zwart direct het gesprek. "Ik heb bedrijfseconomie gestudeerd. Dat ging me redelijk gemakkelijk af. In mijn laatste jaar ben ik al begonnen met werken bij Maas Verzekeringen. Zwart met suiker graag." Niemand is nog over koffie begonnen, maar door de natuurlijke charme van de man komt deze manier van vragen niet storend over. Naast mij zie ik Fiona in een volkomen natuurlijke beweging de koffiekantjes pakken en koffie voor De Zwart inschenken. Het inschenken van de koffie levert geen adempauze op, want zonder ons de kans te geven om het gesprek over te nemen gaat De Zwart onverdroten door. "In het begin heb ik her en der wat klusjes gedaan, maar al snel kwam ik bij de afdeling acceptatie grote posten. Ik heb van alles geaccepteerd, fabriekshallen, olietankers, transport gevaarlijke stoffen. Formeel was ik alleen maar dossiervoorbereider, maar ze hadden wel door, dat ze op mijn oordeel konden vertrouwen. Als ik een risico goed vond, dan werd hij geaccepteerd; als ik een risico niet goed vond, dan werd hij afgewezen. Het gaf me wel een kick, dat ik als jongste bediende zoveel vertrouwen kreeg. Maar op een gegeven moment ging het mij toch vervelen, dat ik voor het rond krijgen van een post altijd afhankelijk was van iemand anders die een handtekening moest zetten en toen kwam Johan langs met de vraag of ik hoofd buitendienst wilde worden.

In ben nu ruim een jaar in dienst. Ik ben hoofd van de buitendienst en stuur de commerciële mensen aan. Ik kan het niet laten om zelf ook wat door het land te crossen en tussenpersonen te bezoeken. Dat levert altijd weer lekker wat nieuwe productie op. Ik wil mijn mensen niets tekort doen, maar er gaat toch niets boven het eigenhandige productiewerk.

Mijn resultaten hebben indruk gemaakt op Johan. Toen duidelijk werd, dat die ouwe, excuus, dat Piet het niet lang meer gaat maken heeft hij mij gevraagd om naast hem in de directie te komen zitten. Hij zei, dat ik dan wel zelf aandelen in de zaak moest nemen. Hij bood me twintig procent uit het pakket van zijn vader te koop aan. Ik heb gezegd, dat ik twintig procent geen serieus pakket vind en dat ik voor een serieus belang toch wel wat meer wilde hebben. Uiteindelijk zijn we uitgekomen op vijftientig procent. Ik had eigenlijk nog wat meer

willen hebben, maar ik ben hier content mee. Johan is een prima gozer om mee samen te werken en dan moet je soms wat toegeven.

Dat betekent wel, dat ik ineens twee miljoen moet ophoesten om de aandelen te kunnen kopen. Nu boer ik wel goed, maar voor mijn dertigste al miljonair is wel wat erg snel. Maar ook daar zijn we uitgekomen. Ik heb nog twee ton aan spaargeld liggen en de rest leen ik van de zaak. We hebben afgesproken, dat ik drie procent rente per jaar betaal en de helft van mijn salaris, inclusief bonussen en dividend betaal als rente en aflossing. Johan vindt het een schitterende oplossing. Ik breng een serieus bedrag aan spaargeld in en als ik die er weer uit wil hebben, dan zal ik mijn best moeten doen om goede resultaten neer te zetten. en voor mij is het een gemakkelijke manier om het te financieren.

Ik ben natuurlijk een ander type mens dan Johan. Maar daardoor vullen we elkaar juist goed aan. Ik denk, dat ik wel wat toe te voegen heb aan deze toko. We kunnen heel wat meer van deze zaak maken als we wat minder aan de veilige kant gaan zitten. Posten met een vlekje niet meteen afwijzen, maar gewoon accepteren, desnoods met een verhoogde premie. We wijzen op dit moment heel wat goede business af, gewoon omdat het niet in het profiel past. Dat is zonde.

Ik ga niet proberen de Randstad te veroveren. Dat zou best kunnen. Het is natuurlijk flauwekul, dat mensen in het westen te snel voor ons zouden leven. Johan is nogal in de Heer – excuus, nogal streng gelovig – en vindt alles uit de grote steden zondig. Hij wil het niet toegeven, maar hij wil helemaal geen zaken doen in de Randstad. Maar ik vind het prima. In de Randstad is behoorlijke concurrentie; ik zie meer kansen op het platteland en in de zuidelijke provincies. Een beetje meer tussenpersonen bewerken en wat soepeler accepteren en de zaak gaat swingen als een trein.

En dan moeten we de beleggingen natuurlijk ook aanpassen. Die langlopende obligaties zijn niet meer van deze tijd. Als we straks het nieuwe regime van Solvency 2 krijgen, dan slingert je resultaat alle kanten op en dat moeten we niet willen. Wat kortere looptijden en wat aandelen is veel gezonder voor ons bedrijf. Wat wilt u nog meer weten?”

De Zwart heeft in één lange monoloog alle punten van ons vragenlijstje behandeld. Onder de indruk van de wervelwind die hij heeft ontketend zwijgen we stil. We hadden de bedoeling om met wat indringende vragen meteen als toezichthouder wat piketpaaltjes uit te zetten bij deze nieuwe bestuurder, maar het is juist De Zwart die de piketpaaltjes heeft uitgezet door het gesprek krachtig naar zich toe te trekken. Het zij zo. We hebben alle antwoorden op onze vragen en genoeg informatie om een oordeel te vellen. We nemen dus afscheid van Kevin De Zwart en blijven nog even nakaarten.

“Wat een wervelwind!” verzucht Ingrid. “Maar wel een die weet waar hij het over heeft.” vindt Fiona. “Hij heeft zich al een gedegen oordeel gevormd over het bedrijf en benoemt precies de aandachtspunten die wij ook uit het gesprek met Van den Dungen hadden gehaald. En we hoeven niet bang te zijn of hij aan Johan Van den Dungen wel voldoende tegenwicht kan leveren. Pfoeh! Het is eerder de vraag of Van den Dungen hem wel aankan.”. “Inderdaad, maar dat denk ik wel. De Zwart heeft tenslotte ook een paar zaken moeten toegeven. Meer dan vijftientig procent kreeg hij niet.”.

“Toch opmerkelijk, dat hij van Maas Verzekeringen naar Eempolis is overgegaan. Voor een typ als De Zwart moet een functie aan de coassurantiebeurs toch veel spannender zijn dan een commerciële functie bij een bedrijf met zo’n gezapig acceptatiebeleid.”. “Dat is waar, maar daar kan hij nu zelf verandering in aanbrengen.”. “Maar dat kon hij vorig jaar niet weten”.

“OK, maar vinden wij hem geschikt om leiding te geven aan Eempolis?” probeert Ingrid onze conversatie weer op onze casus te richten. Die vraag blijkt een formaliteit. Alle drie

vinden we De Zwart zonder problemen geschikt als bestuurder van Eempolis, zeker omdat hij precies brengt wat het bedrijf naast Johan Van den Dungen nodig heeft.

“Alleen die lening, daar ben ik niet zo gelukkig mee. Eempolis leent De Zwart het geld voor de aankoop van de aandelen, maar moet zelf de aflossing – ja zelfs de rente – financieren. Daar zetten we dus een streep door.” “Kan dat?” wil Fiona weten. “Meid, ik heb het nog nooit meegemaakt, dat als ik vind dat iets niet moet kunnen, dat er geen wettelijke bepaling gevonden kan worden om het te verbieden. Nu ja, we gaan de lening zelf niet verbieden. Maar de vordering van Eempolis op De Zwart tellen we voor de toets op de wettelijke solvabiliteit niet mee”.

En dus gaan er een paar dagen later een paar brieven uit naar Eempolis waarin we formeel instemmen met De Zwart als bestuurder en als aandeelhouder, maar dat we de lening aan De Zwart aftrekken van het bedrag dat we meetellen voor de wettelijke solvabiliteitseis. Erg veel maakt dat niet uit, want de financiële positie van Eempolis is zo royaal, dat deze maatregel niet eens pijn doet.

4. Eempolis in de kredietcrisis

In de tweede helft van 2008 barst de kredietcrisis in alle hevigheid los. Piet Van den Dungen maakt dat allemaal niet meer mee. Hij overlijdt op 7 juni 2008. We krijgen een rouwkaart en sturen een condoleance terug.

Tijdens de crisis is het bij toezicht alle hens aan dek. Veel verzekeraars komen in zwaar weer. Alleen Eempolis komt vooralsnog ongeschonden de crisis door. Uit alle crisisrapportages blijkt, dat Eempolis een zeer goede financiële positie blijft houden. De beleggingen in aandelen die De Zwart voorstond zijn maar in heel kleine porties aangekocht en de langlopende obligaties zijn door de dalende rente juist in koers gestegen. Eempolis heeft juist in het heftige beleggingsklimaat een paar maal precies op het juiste moment aan- en verkocht. De kosten zijn wel flink toegenomen, maar dat valt binnen de royale buffer die de maatschappij had. Daardoor is Eempolis in de storm van de kredietcrisis wel de laatste verzekeraar waar we aandacht voor hebben.

Maar in het najaar van 2009 vinden we het na anderhalf jaar toch wel weer eens tijd worden om in Amersfoort op visite te gaan. Als ik mijn Volkswagen naast de fraaie BMW van Kevin De Zwart parkeer denk ik eerst, dat ik verkeerd zit. Het sobere pand waar ik vorig jaar heb kennisgemaakt heeft een complete metamorfose ondergaan. Het parkeerterrein is compleet opnieuw bestraat met op elke parkeerplek een tegel met het logo van Eempolis. Ook het pand is opnieuw geverfd in de kleuren groen en wit van het logo van Eempolis. En als we binnenkomen blijkt er een heuse receptiebalie te zijn ingericht met een receptioniste. We melden ons bij haar en zij belt de secretaresse van de directie. Die begeleidt ons naar de vergaderruimte. Dit maal niet in de werkkamer van Johan Van den Dungen op de eerste verdieping, maar een vergaderkamertje op de begane grond. Klein, maar uiterst representatief, zeg maar duur, ingericht. Van den Dungen en De Zwart verschijnen kort na ons in de spreekkamer. We hadden vorig jaar al met beide heren apart kennisgemaakt. Nu staan ze naast elkaar voor ons en het contrast in uiterlijk is tekenend. Van den Dungen nog altijd in driedelig grijs; De Zwart in een modieus spijkerpak met daaronder nog net zichtbaar een T-shirt van Coldplay. De heren lijken zich niet bewust van hun contrast in uitstraling, want ze komen samen haast geregisseerd de spreekkamer binnen. Hun lichaamstaal laat een tweeenheid zien. Of die uitstraling daadwerkelijk geregisseerd is of gewoon het gevolg van een oprecht goede samenwerking vind ik moeilijk te beoordelen. Vorig jaar schonk Van den Dungen zelf nog de koffie voor ons in; vandaag doet de secretaresse – die afgestudeerd lijkt te zijn in de etiquette hoe je dit doet – de eerste koffieronde.

Ik kan er natuurlijk niet omheen om een opmerking te maken over de metamorfose van het gebouw. Van den Dungen kijkt naar De Zwart met een blik alsof hij zeggen wil “Het was jouw idee; leg jij het ook maar uit”. Waarschijnlijk is dat ook precies wat hij denkt.

De Zwart had uiteraard niets anders verwacht en steekt op zijn bekende energieke manier van wal. “Sinds de lente van vorig jaar ben ik als directeur verantwoordelijk voor de commerciële aspecten van dit bedrijf. Ik geloof erin, dat als je succes wilt hebben je succes moet uitstralen. Mensen kopen niet van een loser, ook al is zijn product beter of goedkoper. Zonder alle aanpassingen die we hebben doorgevoerd had dit bedrijf nog jaren op dezelfde voet kunnen doorgaan. Maar ik heb deze functie niet aangenomen om op de winkel te passen; ik wil er wat van maken. Daarom vond ik, dat er iets aan de uitstraling van het bedrijf gedaan moest worden. En ik ben begonnen met ons eigen gebouw. En je ziet, dat het werkt. Niet alleen

hebben de tussenpersonen die bij ons op bezoek komen meer ontzag voor ons, waardoor ze onze producten bewust of onbewust hoger op hun advieslijsten zetten. Het geeft ook zelfvertrouwen.”

“We hebben deze plannen uiteraard uitgebreid met elkaar besproken.” onderbreekt Van den Dungen zijn collega. Ik ben even verrast, dat er kennelijk ook een stopknop zit op de spraakwaterval van De Zwart. “Kevin heeft zijn plannen goed uitgewerkt en voorzien van een degelijke begroting. Hij heeft mij ervan kunnen overtuigen, dat we de vijf en een halve ton die het hele project gekost heeft in een jaar of vijf zouden terugverdienen. Daar was overigens nog wel wat overredingskracht voor nodig.” Van den Dungen en De Zwart lachen even schalks naar elkaar. “Die berekening was overigens gemaakt voor het uitbarsten van de kredietcrisis in de omvang zoals we die nu kennen.”, gaat Van den Dungen dan weer serieus verder. “De omzetverhoging valt nu natuurlijk wat tegen, maar wat we nu zien gebeuren valt binnen de gevoeligheidsanalyse die we hebben gemaakt.”

“Dat klopt” neemt De Zwart het stokje dan weer over. “Johan heeft veel kritische vragen gesteld, waardoor we de verbouwplannen heel goed uitgewerkt hadden voordat we aan de slag gingen. Zijn kritische vragen waren ook heel nuttig om mij aan te scherpen in de onderhandelingen met leveranciers. De offertes van alles wat er nu gebeurd is gingen in het begin zelfs over het miljoen heen. Dat we het voor vijf en een halve ton voor elkaar hebben gekregen is iets, waar ik best een beetje trots op ben.

Nu was het de bedoeling om vanuit het verbouwde kantoor de plannen voor België van die ouwe Piet te gaan uitrollen. Mijn ambitie lag vanuit dit nieuwe kantoor wat hoger dan wat Piet in de aanvraag bij jullie had opgeschreven. Ik denk nog steeds, dat die ambitie reëel was. Alleen overviel de kredietcrisis ons toen. We hebben toen onze strategische plannen allemaal heroverwogen en besloten om in de financiële storm die over ons heen waait niet te veel te gaan bewegen. De Belgische activiteiten zijn dus opnieuw uitgesteld tot het moment, dat de storm is gaan liggen.

We hebben de strategie dus aangepast naar het versterken van onze positie op onze eigen markt. En ik moet zeggen, dat lukt ons heel aardig. De uitstraling van het nieuwe gebouw maakt indruk bij de tussenpersonen, waardoor we tegen de crisis in steeds meer polissen gaan verkopen.”

“Ja, maar het feit, dat we tegen de trend in nog steeds financieel heel sterk staan speelt daarbij natuurlijk ook mee.” breekt Van den Dungen weer even in.

Dan ga ik over op de routinepunten van de agenda. We lopen de uitgaande betalingen door. Bij verzekeraars als Eempolis is het doen van betalingen vaak de achilleshiel in de administratieve organisatie. Schadebetalingen lopen volgens een strakke procedure. Vanuit de afdeling die de schades behandelt wordt door een senior medewerker of door het afdelingshoofd de betalingen klaargezet. Die betaling wordt vervolgens door Van den Dungen of De Zwart elektronisch gefiatteerd en uitgevoerd. Keurig volgens het boekje. Ook de betalingen van kantoorkosten blijken volgens een strakke procedure te verlopen. Ik had niet anders verwacht.

“En salarissen?” ga ik routinematig door. “Marijke de Vries doet personeelszaken en zij de enige die bij de salarisapplicatie kan. Nogal privacygevoelig, nietwaar?” antwoordt Van den Dungen. “De betalingen die zij klaarzet die fatteren wij net als de andere betalingen.” “En uw eigen salarissen?” boor ik het interessante deel van het onderwerp aan. Maar Van den Dungen heeft hier een goed antwoord op. “We hebben een salaris van anderhalf maal modaal en dat gaat volgens precies dezelfde procedure.”

Fiona neemt het stokje van mij over. “Maar u werkt hier in dit bedrijf toch niet voor anderhalf maal modaal? U zult toch ook wel iets willen zien van de winst die dit bedrijf maakt?” “De winst die het bedrijf maakt wordt toegevoegd aan de reserves.” antwoordt Van den Dungen

zuinigjes, waarna De Zwart toevoegt “Zoals u ongetwijfeld in de verslagstaten hebt kunnen lezen.” Hij wordt een beetje stekelig nu we over zijn eigen inkomen gaan praten. “Maar u hebt natuurlijk wel de mogelijkheid om dividend uit te keren.” “Dat hebben we natuurlijk wel. Maar dat is vier jaar geleden voor het laatst gebeurd. Toen hadden we een goed jaar gehad en toen heb ik uit die winst mij privé wat veroorloofd.” geeft Van den Dungen toe. “En hoe wordt zo’n betaling dan gedaan?” vraagt Fiona op heel onschuldige toon. “Heel gewoon, ik sprak met mijn vader af hoeveel geld we zouden uitkeren en toen heb ik dat overgemaakt.” “Zelfstandig?” “Ja, zelfstandig; het is een eenvoudige overboeking; daar heb ik geen poespas voor nodig”. Daarmee hebben we het moeilijke punt toch op tafel gekregen. De directie kan op eigen houtje geld uit de onderneming halen en in één klap alle reserves uit de onderneming halen.

“Ik zou graag willen, dat u dividenduitkeringen ook via de normale routine laat lopen. Met een dividendbesluit en een uitbetaling volgens het vierogenprincipe.” Van den Dungen opent zijn mond en sluit hem dan weer als een vis die naar adem hapt. Kennelijk wilde hij tegensputteren, maar heeft hij nu door, dat “Ik zou graag willen” een vriendelijke manier is om te zeggen “Het moet”. Fiona gaat er meteen overheen. “En we willen graag, dat de vier ogen door de automatisering wordt afgedwongen.” Van den Dungen kijkt als een kind van wie het speelgoed is afgepakt. De Zwart lijkt even niet aan het gesprek deel te nemen. Dit vinden ze niet leuk, maar ze zien in, dat ze dit nu toch moeten regelen.

Daarna gaat het gesprek verder over onschuldiger onderwerpen. De financiële cijfers zijn goed. Er is een grote brand geweest in april, maar de schade eigen rekening is niet meer dan een rimpeltje in het water. De beleggingen zijn goed bestand tegen de crisis. Onder aangeven van De Zwart wordt er stapje voor stapje wat avontuurlijker belegd. Omdat De Zwart nogal gelukkig is geweest in zijn timing van omzetten van beleggingen zijn de rendementen goed geweest, zeker tegen de achtergrond van de crisis. De vordering van Eempolis op De Zwart is slechts marginaal gedaald, maar daar zitten de heren niet mee.

Na dit bezoek ga ik ontspannen naar huis. De tegenpolen Van den Dungen en De Zwart lijken elkaar te respecteren en daarmee een goed tegenwicht voor elkaar te vormen. Dat geeft vertrouwen voor een solide koers van de verzekeraar. Op vaktechnisch gebied zijn er wat afspraken gemaakt. Hoewel we die natuurlijk plichtmatig zullen gaan monitoren heb ik er alle vertrouwen in dat ook dat goed komt.

Dit ontspannen gevoel blijft ook de komende jaren overeind. De gemaakte afspraken worden inderdaad nagekomen. De omzet stijgt behoorlijk. Het schadepercentage op die omzet stijgt weliswaar ook, maar al met al neemt de winstgevendheid flink toe. Een fraai resultaat voor De Zwart. In de verschillende oefenberekeningen voor Solvency 2 – die onder namen als RISK, QIS5 en Parallel Run door DNB worden uitgezet – blijken de langlopende obligaties een enorme stille reserve te herbergen, maar ook een groot kapitaalbeslag te vergen. En hoewel Van den Dungen knorrig aangeeft de eenjaarshorizon voor de kapitaal-eisen onder Solvency 2 wat kortzichtig te vinden, gaat hij toch met De Zwart mee om het beleggingsbeleid – uiteraard beheerst – om te gooien. De stille reserve wordt verzilverd en het kapitaalbeslag daalt. Eempolis ziet er vanuit het gezichtspunt van de toezichthouder swingend uit. De ingewikkeldste kwestie is nog een vraag van de Belgische toezichthouder die van mening is, dat de opgave van het premie-inkomen in België (nihil) niet klopt. Maar Kevin De Zwart geeft daar desgevraagd een verklaring voor. Ik stuur die zo goed als ongelezen door naar de Belgische collega’s en daarmee is ook deze kwestie opgelost.

De toezichtgesprekken zijn in de praktijk niet veel meer dan beleefdheidsbezoeken waarbij ik steeds meer respect krijg voor de manier waarop de beide heren leiding geven aan deze niet heel grote verzekeraar.

Er is dus weinig aan de hand bij Eempolis. Tot de bewuste woensdag 15 augustus 2012.

5. Moord ... en dan

“Willem, of je iets wilt drinken,” brengt Fiona mij weer bij de realiteit van vandaag. We zijn inmiddels in de ontvangstkamer terechtgekomen en kennelijk is er iemand zo zorgzaam om ons wat te drinken aan te bieden. “Koffie graag”. De onbekende verdwijnt om koffie te gaan halen. Met de koffie komt dan ook Kevin De Zwart de ontvangstkamer binnen. Hij ziet er bezweet uit. Zijn poloshirt zit rechts in zijn broek en hangt er links uit. Zijn haar, dat altijd volgens de laatste mode is gekapt zit nu door de war. “Goedemorgen. Wij hadden een afspraak, maar ik hoop, dat u het mij niet kwalijk neemt, dat mijn hoofd daar even niet naar staat.” Ik mompel iets onverstaanbaars ter bevestiging en zeg dan – iets beter verstaanbaar – “Gecondoleerd met het overlijden van uw partner.” De Zwart reageert niet, maar dat neem ik hem niet kwalijk.

Voor ik er erg in heb is De Zwart al weer verdwenen en verschijnt de secretaresse weer. “We hebben de politie gebeld en zij willen ook met u spreken. Kunt u nog even blijven?” Natuurlijk kunnen we nog even blijven.

We zitten een uur te wachten in de wachtkamer. De politie is vrij snel ter plaatse, maar wij zijn niet de eersten die ondervraagd worden. Achteraf bedenk ik veel nuttige dingen die ik in dat uur had kunnen doen, maar het uur wordt gevuld door met Fiona wat stoom af te blazen over de totaal onverwachte wending van de dag.

De politieagenten zijn twee mannen in uniform. De Cock en Derrick hebben op TV altijd een lange regenjas aan, maar wij hebben twee mannen in uniform. Maar de mannen hebben dan ook duidelijk niet de leiding van het onderzoek. Kennelijk moeten deze twee agenten een inventarisatie maken van wie er allemaal in het gebouw zijn. De vragen zijn dan ook redelijk oppervlakkig. Naam, leeftijd, reden van bezoek en de klassieke “Hebt u enige aanwijzing of een vermoeden wie de moord gepleegd kan hebben?” Ik geef aan, dat we van DNB zijn en een afspraak hadden voor een regulier periodiek overleg. Puur routine. Van den Dungen heeft gisterenmiddag opgebeld om de afspraak een half uurtje later te zetten. Op het moment, dat ik dat aan de agenten vertel vraag ik mij af of ik mijn geheimhoudingsplicht hier nu niet schend. Maar dat is nu te laat en ik beantwoord ook de vervolgvragen. Het telefoontje kwam net na de lunch en ik had geen idee van de reden voor het uitstel. Van den Dungen gaf aan, dat hij mij tijdens het gesprek die reden zou uitleggen. Ik heb het idee, dat hij nog wat moest uitzoeken wat hij dan aan ons zou willen voorleggen, maar gisteren is zo lang geleden. Ik kan niet meer reproduceren of Van den Dungen dat ook zo gezegd heeft of dat ik dat zelf zo geïnterpreteerd heb. Het leek gisteren ook helemaal niet belangrijk. Niet meer dan een half uurtje uitstel en vandaag zouden we het verhaal toch horen.

De agenten maken driftig aantekeningen en ondervragen dan Fiona. Zij vertelt min of meer hetzelfde verhaal, alleen heeft zij het uitsteltelefoontje niet zelf aangenomen, maar het bericht van mij gekregen. Zij heeft daar ook niets achter gezocht en gewoon aangetekend, dat de afspraak een half uur later was.

Dan nemen de agenten afscheid met een voor de hand liggend “Als u nog iets te binnen schiet”.

Ik vraag de agenten of ze mij kunnen zeggen wat er precies is gebeurd. De schedel van Johan Van den Dungen blijkt te zijn ingeslagen. De moord is misschien nog geen half uur voor onze aankomst in het kantoor gepleegd.

En dan staan we ineens weer buiten. Ik voel me wat onwezenlijk. In mijn gevoel moeten we binnen zijn, omdat het daar gaande is. Er zijn nog zoveel dingen die ik wil weten; ik kan toch

niet zomaar weglopen? Mijn verstand zegt, dat ik binnen niets meer te doen heb, maar ik luister nog niet naar mijn verstand. Besluiteloos staar ik voor mij uit. Dan zegt Fiona met een nuchterheid die ik op dit moment even nodig heb: “Ik denk dat we Barend moeten inlichten”. Barend Jansen is ons afdelingshoofd.

Plotseling ben ik weer helemaal rationeel. We moeten naar kantoor, de collega’s informeren wat hier gebeurd is en ons beraden op te nemen acties.

Ik pak mijn blackberry om een berichtje te mailen, maar leg die dan meteen weer weg. “Dit moeten we niet over de mail doen; dit moeten we persoonlijk vertellen.”. Fiona is dat met mij eens. Ineens komen we vrijwel tegelijk in actie. We snelwandelen naar de auto om zo snel mogelijk naar Amsterdam te kunnen vertrekken.

In Amsterdam op kantoor aangekomen lopen we in dezelfde snelwandelpas naar het bureau van Barend, maar dat blijkt leeg te zijn. Een fractie van een seconde ben ik uit het veld geslagen. Maar dan valt het kwartje. Barend zit de hele week in Kopenhagen voor een congres. Overdag niet bereikbaar, maar ’s avonds beantwoordt hij mailtjes.

Voordat ik kan nadenken over plan B hoor ik een stem zeggen “Wat hebben jullie een haast! Jullie weten toch, dat hij de hele week weg is?”. Patrick de Waard is uit het niets naast ons verschenen. Patrick is de jongste bediende van de afdeling. Hij is 25 jaar oud en fungeert als manusje van alles. En hoe hij het klaarspeelt weet ik niet, maar als er ergens iets gaande is, dan is hij erbij. Bij de bomaanslag in Noorwegen van vorig jaar logeerde hij twee straten van de ontploffingen, omdat hij toevallig in Noorwegen op vakantie was. Een paar weken geleden zat hij in de Antwerpse haven nog midden in een schietpartij tussen twee concurrerende drugsbendes. Het verbaast me eigenlijk nog, dat hij vanmorgen niet in Amersfoort was, maar hij is wel de eerste die ons aanspreekt als we terugkomen.

Fiona en ik vertellen door elkaar pratend ons verhaal en langzaam haken steeds meer collega’s aan. Het duurt niet lang of de hele afdeling heeft het werk neergelegd en hangt aan onze lippen. Als we voor de vijfde keer overnieuw zijn begonnen om ons verhaal te vertellen stelt Fiona voor om met z’n allen te gaan zitten rondom de koffieautomaat, zodat we gestructureerd het verhaal kunnen vertellen.

Het is heerlijk om dit verwarrende verhaal aan collega’s te kunnen vertellen. Iedereen hier is aan geheimhouding onderhevig, dus we kunnen vrijuit praten. Twee uur lang zitten we rond de koffieautomaat, maar er wordt weinig koffie getapt. Het is lunchpauze, maar niemand gaat lunchen. Iedereen wil gespannen horen wat we hebben meegemaakt en wat we nu gaan doen. Niet alleen de collega’s van de afdeling, maar ook toevallige passanten van andere toezichtafdelingen schuiven aan. Iedereen luistert aandachtig en we worden verschillende malen onderbroken door opmerkingen en gerichte vragen. Collega’s waar ik zelf nooit aan gedacht zou hebben komen met een heel zinnige inbreng. Dit alles helpt mij heel erg om mijn gedachten te ordenen. Als de vragen verstommen heb ik alles ineens heel helder voor ogen.

Er is een moord gepleegd. Dat is bijna onder onze neus gebeurd, maar in feite gaat ons dat niet aan. Het oplossen van de moord is een zaak van de politie. Het is onze taak om de belangen van de polishouders te bewaken. Wat zijn de belangen van de polishouders? Er is plotseling een belangrijke bestuurder van Eempolis weggevallen. Kevin De Zwart is de enige bestuurder van de verzekeraar. Er moet dus minstens een tweede bestuurder komen. Maar dat niet alleen; het moet ook iemand van het profiel Johan Van den Dungen zijn. Want Kevin De Zwart is een prima bestuurder naast een bedachtzaam iemand als Johan Van den Dungen; in zijn eentje zou hij wel eens een veel te avontuurlijke koers kunnen gaan uitzetten. Zo’n bestuurder tover je niet uit de hoge hoed, zeker niet, omdat volstrekt onduidelijk is wat er nu

met de maatschappij moet gebeuren. De aandelen van Johan Van den Dungen zijn in het bezit gekomen van zijn erfgenamen – naar alle waarschijnlijkheid zijn vrouw en kinderen - en het is niet duidelijk hoe die erover denken. En wat is het effect van de moord op het bedrijf? Na twee uur praten met de collega's is de oplossing ineens glashelder: er moet een stille curator worden aangesteld die het roer tijdelijk overneemt en zorgt voor een structurele oplossing voor Eempolis.

Na de spontane bespreking met de collega's stel ik een mail op naar Barend. Nu ben ik wel in staat om het verhaal goed onder woorden te brengen. Ik geef aan, dat we een stille curator willen benoemen. Ik geef ook aan, dat de erfgenamen van Johan Van den Dungen eigenlijk een verklaring van geen bezwaar moeten hebben voor het houden van de geërfde aandelen, maar dat ik dat probleem voor mij uit wil schuiven. In deze situatie kunnen we het niet maken om deze mensen met vragen over aandeelhouderschap lastig te vallen. De volgende nacht, om 1.23 uur krijg ik een mail met een simpel fiat.

6. De stille curator

Maar met alleen een besluit heb je nog geen curator. Gelukkig hebben we een afdeling Interventie en Handhaving. Alle ervaring met curatoren van DNB van de afgelopen jaren is in die afdeling gebundeld. Op donderdagmiddag hebben Fiona en ik een afspraak met Peter van Vliet van Interventie en Handhaving. Peter luistert goed naar wat we te vertellen hebben en stemt uit ons verhaal een profielschets van de te benoemen curator op.

Op vrijdag komt Peter met een naam van een curator. André Koelewijn van Koelewijn en de Graaf Interim managers uit Bunschoten Spakenburg. Dit wordt zijn eerste klus voor ons, maar hij heeft als interim manager al de nodige ervaring. Hij kent de verzekeringsbedrijfstaking door een klus bij het Apeldoorns Verzekerings Consortium, een wat grotere verzekeraar aan de Kennedylaan 32 in Apeldoorn.

Peter vraagt wat ik van deze naam vind, maar ik kan dit niet zo snel beoordelen. Ik vertrouw op het oordeel van Peter. We besluiten hem op zo kort mogelijke termijn uit te nodigen voor een sollicitatiegesprek.

Waar de tijd blijft weet ik niet, maar “zo kort mogelijke termijn” is toch een week. Op vrijdag 24 augustus ontvangen Peter, Fiona en ik de heer André Koelewijn op ons kantoor.

Koelewijn is een man van – ik schat – midden veertig. Hij draagt een representatief kostuum met een keurige stropdas, maar dan wel een zomerse variant.

Nadat de visitekaartjes zijn uitgewisseld vraagt hij of hij zijn jasje mag uitdoen. Zonder op antwoord te wachten voegt hij de daad bij het woord. Ik volg hem dankbaar. Het eerste punt heeft hij bij mij al gescoord.

Peter legt Koelewijn uit, dat wij niets zeggen voordat hij een geheimhoudingsverklaring heeft getekend. Koelewijn heeft kennelijk niets anders verwacht en tekent de geheimhoudingsverklaring in tweevoud. Als we een van de twee exemplaren terug hebben ontvangen draaien we de papieren om onthullen we de naam van de verzekeraar in kwestie. Koelewijn fluit van respect.

Ik open mijn mond om het verhaal te gaan vertellen, maar Koelewijn kent de casus al. Daar ben ik niet helemaal op voorbereid, hoewel het achteraf ook wel logisch is. De moord op Johan Van den Dungen heeft natuurlijk uitgebreid in de lokale pers gestaan en zelfs een oppervlakkige krantenlezer uit de streek moet van de zaak afweten.

We hoeven dus weinig uit te leggen over de zaak zelf. We schieten dus meteen door naar de rol van Koelewijn in het dossier. Koelewijn verrast daarbij door spontaan zijn eigen ideeën op tafel te leggen die zeer goed aansluiten bij die van ons. De moord zelf laten we links liggen. Dat is een zaak van de politie. Maar het bedrijf zal dagelijkse leiding moeten hebben. Van den Dungen en De Zwart vormden een fraai duo, maar De Zwart alleen zou wel eens een te avontuurlijke koers kunnen gaan varen. Die zal dus tegenwicht moeten krijgen. Daarnaast is de structuur van de verzekeraar nu ontwricht. De aandelen zijn voor 75% in handen van de erfgenamen van Johan Van den Dungen. Die kennen we niet en we weten niet wat hun toekomstige rol zal kunnen zijn. Waarschijnlijk zullen er gaten vallen en het is zaak om die uiteindelijk allemaal in te gaan vullen.

Al pratende formuleert Koelewijn zijn plan van aanpak al. “Ik wil eerst met De Zwart gaan praten. Enerzijds is hij degene die mij het beste kan inwerken in de lopende dossiers en anderzijds wil ik van hem weten hoe hij met de zaak verder wil. Ik zal mij natuurlijk ook in de lopende dossiers moeten inlezen. Verder wil ik met de erfgenamen van Johan Van den Dungen om de tafel gaan zitten. Ik wil weten wat hun plannen zijn met de aandelen. Als zij de

aandelen willen houden, dan zal ik op zoek moeten naar een nieuwe bestuurder, die dan in loondienst zal komen. Als zij de aandelen willen verkopen, dan zal ik een koper moeten zoeken, In dat geval zal ik pas een nieuwe bestuurder gaan zoeken als er een koper is gevonden. De koper zal namelijk zelf ook zijn ideeën hebben over het bestuur van de onderneming. En ik zal de Raad van Commissarissen erbij betrekken”. Ik had zelf geen beter plan van aanpak kunnen formuleren.

Nu we de curator hebben gevonden, kunnen de formaliteiten geregeld worden. Dat zijn er nog heel wat. Een brief aan de maatschappij om deze onder curatele te stellen; een aanstellingsbrief aan de curator met zijn formele bevoegdheden; een brief met nadere details over zijn opdracht, een verzekering voor de curator. En dan is er nog de wetgeving die eist, dat we formele maatregelen op een fatsoenlijke manier inzetten. Kevin De Zwart moet dus eerst zijn visie kunnen geven op ons voorgenomen besluit om een curator aan te stellen. Als Peter mij dit uitlegt, dan vind ik het wel goed, dat dit niet lichtvaardig kan. Maar we weten precies wat we willen en dus zijn de formaliteiten precies wat het woord zegt: formaliteiten. Peter stelt alle formulieren op en ik bel Kevin De Zwart om aan te kondigen wat we van plan zijn.

Ik probeer de curatele te verkopen als “helpen van De Zwart om orde op zaken te stellen”, maar De Zwart ziet dat toch anders. Hij is zelf best in staat om orde op zaken te stellen; daar heeft hij geen curator van DNB voor nodig. “En wie gaat die meneer betalen?” “U”. Ik kan geen verzachtende formulering bedenken en deze is heel duidelijk. “En wie gaat de gedeclareerde uren controleren? En wie let erop, dat hij geen onnodige uren maakt? Ik mag dat niet, want u legt de maatregel aan mij op. En u maakt mij niet wijs, dat u daar heel kritisch op gaat zijn. Want waarom zou u? Het kost u toch niets.” Ik sta even met mijn mond vol tanden. De Zwart heeft hier wel een punt. Maar ik heb geen zin om druk te gaan maken om de rekening van de curator. Hij moet gewoon een probleem voor mij gaan oplossen. De Zwart maakt mij duidelijk niet op zo’n kostenpost te zitten wachten en gebruikt daarvoor woorden die ik uit respect voor mijn lezerspubliek hier niet ga citeren.

Mijn telefoongesprek heeft geen formele status en dus moet er nog een hoorzitting komen waarin De Zwart zijn visie kan geven op het voorgenomen besluit. Als De Zwart het prima had gevonden hadden we het horen van hem met een paar mailtjes heen en weer kunnen afraffelen, maar nu zullen we een serieuze processtap hiervan moeten maken. De Zwart moet dus ook de tijd krijgen om zijn oordeel goed te vormen. En dus wordt er voor vrijdag 7 september een hoorzitting uitgeschreven.

We willen het proces juridisch goed op orde hebben en dus is de hoorzitting volledig opgetuigd, inclusief een onafhankelijke voorzitter en dito notulist. Er is zelfs opnameapparatuur voor het geval er onenigheid ontstaat over wat er precies is gezegd. We hebben er anderhalf uur voor uitgetrokken en voor de zekerheid nog wat uitloop in de agenda overgelaten.

De feitelijke hoorzitting blijkt na deze gedegen voorbereiding een anticlimax. De Zwart is inmiddels kennelijk tot de conclusie gekomen, dat het vechten tegen de bierkaai is en zegt niet meer dan wat hij ook door de telefoon al heeft gezegd. Maar de toon van een gebeten hond heeft plaatsgemaakt voor berusting. De hele hoorzitting – althans de opname die we daarvan na afloop hebben - duurt twaalf minuten, en dan tel ik het uitwisselen van beleefdheden mee. Na het vertrek van De Zwart blijven we allemaal even zitten, alsof we verwachten, dat er nog een deel twee van de hoorzitting komt. Dan schudt Peter ons wakker. “OK, we kunnen dus door!”. Dat is een heel gekleurde samenvatting van de bespreking, maar hij heeft natuurlijk wel gelijk. Ik zie Gabriëlle van der Wal even met de wenkbrauwen fronsen. Gabriëlle is jurist

en vandaag de onafhankelijke voorzitter. Strikt genomen is dat terecht. We moeten de visie van De Zwart nog verwerken en daarna ons besluit heroverwegen op basis van de argumenten die hij heeft ingebracht. Maar omdat De Zwart geen verrassingen heeft ingebracht levert zo'n heroverweging niets anders op dan we vooraf al hadden bepaald. Dat hoeft niet langer te duren dan de twee minuten die we er nu voor hebben gebruikt.

Hoewel de hoorzitting geen verrassing heeft opgeleverd, is het nog een klus om alles goed te verwoorden in de verschillende documenten. Maar Peter blijkt daar een kei in en nog dezelfde dag gaan de verschillende brieven de deur uit.

Op maandag 10 september kan de curator zijn werk beginnen.

7. André Koelewijn ontmoet Kevin De Zwart

We hebben met André Koelewijn geen vaste frequentie van rapportage afgesproken. Hij rapporteert als er iets te melden valt. Dat is al na een paar dagen. We lezen zijn rapportage

Amersfoort, 12 september 2012

Van: André Koelewijn

Aan: Willem van Oosterhout & Fiona Buurman (DNB)

Ik ben op maandag 10 september begonnen aan de curatele. Om te beginnen heb ik een bezoek gebracht aan de werkkamer van Johan Van den Dungen. Het lijkt is daar natuurlijk weggehaald, maar mijn indruk is, dat verder alles na de moord intact is gelaten. Aan het stof te zien is ook de schoonmaak hier lang niet meer langs geweest. Zelfs de planten zijn verdord. Ik wil de stemming onder het personeel nog peilen, maar als die niet al te negatief is, dan wil ik mijn intrek nemen in deze kamer. De computer staat uit en is met een wachtwoord beveiligd. Ik zal de ICT afdeling binnenkort vragen om deze voor mij te ontsluiten.

Op het bureau staat een papieren kantooragenda, opengeslagen op de week van 13 tot en met 17 augustus 2012 en een klein vakje voor het weekeinde van 18 en 19 augustus. Boven elke maandag staat een Bijbeltekst. Bij de maandag 13 augustus staat "MdV → KV". Bij de dinsdag staat TB en een tekeningetje. Dat tekeningetje lijkt op een galg uit het woordspelletje Galgje. Bij de woensdag staat DNB en bij donderdag AK. De vrijdag is blanco.

Naast het bureau staat een klein kastje met wat ordners. De enige structuur die ik daarin heb kunnen ontdekken is dat de documenten min of meer in chronologische volgorde zijn opgeslagen. Qua onderwerpen is het van alles door elkaar. Ik zal daar later nauwkeuriger doorheen moeten lopen.

Na deze korte rondgang door het kantoor van Johan Van den Dungen maak ik kennis met Kevin De Zwart. Zijn kamer is naast die van zijn collega Van den Dungen. De Zwart begroet mij opvallend hartelijk met een uitgestoken hand, een kop koffie en een "Hartelijk welkom bij Eempolis.". Van de weerstand tegen de curatele waarover u me berichtte heb ik zelf niets gemerkt. Hij had ook geen bezwaar tegen het opnemen van de gesprekken, zodat ik deze woordelijk kan weergeven. U had mij al voorbereid op zijn afwijkende uiterlijk en zijn verschijning past precies in uw beschrijving.

"U hebt begrepen waarom ik hier ben?" "Ja, u moet een oplossing zoeken voor Eempolis na het ontvallen van Johan. En ik hoop, dat u als u toch hier bent wat kunt bijdragen aan de dagelijkse aansturing van de maatschappij.". "Dat laatste is niet direct mijn opdracht, maar ik denk wel, dat ik mijn opdracht zo kan inrichten, dat ik ook daar een bijdrage aan kan leveren. Dat zal uiteraard wel terugkomen in de rekening die u krijgt.". "Ja, dat begrijp ik. Maar ik zou het toch op prijs stellen. Ik heb namelijk nogal veel werkzaamheden buiten kantoor en ik wil die zoveel mogelijk overeind houden. De dood van Johan is in de wereld van het intermediair nogal aangeslagen en ik heb veel uit te leggen. Dat moet ik zelf doen. Mensen willen namelijk met de directeur zelf spreken om hun vertrouwen vast te houden." De Zwart klinkt vermoeid.

"Wat is volgens u de oplossing voor de huidige situatie bij Eempolis?" gooi ik het over een meer concrete boeg. "Dat is nogal duidelijk. Er moet een vervanger komen voor Johan.". Er is voor De Zwart geen twijfel. "U wilt het bedrijf dus op dezelfde voet voortzetten? En hoe zit het dan met de aandelen van de heer Van den Dungen?". "Die zijn geërfd door de erfgenamen. Ik heb begrepen, dat dit Martha en de kinderen zijn. Het zou mooi zijn als zij ze willen verkopen aan de opvolger van Johan, zodat we weer op gelijkwaardige voet verder kunnen. Ik zou zelf graag wat meer aandelen willen kopen, maar daar heb ik op dit moment geen geld voor." "En hebt u al iemand op het oog?" vraag ik vervolgens. "Ik heb wel wat namen in gedachten. Ik heb tot nu toe twee maal een nee gekregen, maar ik zoek nog wel even verder." Omdat u hebt

aangegeven dat De Zwart voor het functioneren als bestuurder veel tegenwicht nodig heeft en dat daar een belangrijke zorg van u ligt antwoord ik hierop: "Ik zou de lijst met kandidaten graag van u ontvangen. Dan zal ik zelf de gesprekken met de kandidaten wel voeren.". Non-verbaal komt De Zwart in protest tegen deze uitspraak, maar kennelijk realiseert hij zich dat hij niet veel keus heeft. Uit zijn mond komt namelijk een heel andere reactie, en wel een gedwee "Vanzelfsprekend."

Dan probeer ik mij een beeld te vormen van de belangrijkste actualiteiten binnen Eempolis. "U kunt ervan uitgaan, dat de dames en heren van De Nederlandsche Bank mij al een profielschets van de onderneming hebben gegeven. Maar mag ik van u een overzicht van de belangrijkste actuele dossiers?" "Ja, de belangrijkste dossiers." Laat De Zwart mijn vraag eerst even op zich inwerken. "De dood van Johan bepaalt natuurlijk voor een belangrijk deel de actuele agenda. Iedereen, of het nu personeel, tussenpersonen, of herverzekeraars zijn, wil weten hoe het nu verder gaat, nu Johan er niet meer is. Ik probeer zoveel mogelijk iedereen gerust te stellen, maar dat is meer brandjes blussen, dan zaken doen. Verder staat Solvency 2 voor elke verzekeraar hoog op de agenda en wij zijn geen uitzondering. Voor ons is het vinden dan de juiste mensen nu het belangrijkste probleem. Dan heb ik het over de vier sleutelfuncties, maar ook over rekencapaciteit voor het berekenen van de marktwaardabalans, SCR, ORSA en zo. Ik weet, dat Johan bezig was met verschillende kandidaten voor al die functies, maar vraag me niet naar de details. In de administratie van Johan moet u verschillende namen kunnen vinden. Ik weet natuurlijk wel, dat onze eigen Stefan Vrolijk een goede kans maakt voor de compliance functie en dat Mohammed Abdellah in de race is voor de risicofunctie. Maar het kan zijn, dat er voor die functies ook met externe kandidaten wordt gesproken. Zoals ik al zei, moet u dat maar even in de administratie van Johan nakijken.

Ik weet niet met wie Johan in gesprek is geweest voor de actuariële functie, maar ik weet wel dat die lui tegenwoordig stervensduur zijn. Heel Nederland loopt aan ze te trekken om al die Solvency 2 berekeningen te maken en ze zijn niet te beroerd om daar een pittig prijskaartje aan te hangen. Dan zijn zelfs computerjongens nog goedkoper en daarom hebben we besloten om de automatisering een flinke opwaardering te geven. Daardoor komt er meer standaard uit de administratie rollen en dan hoeft zo'n dure gast niet eindelijk op mijn kosten handmatige berekeningen te maken. Matthijs Vredeman trekt dat project. Volgens mij doet hij dat wel goed."

De actualiteiten die De Zwart noemt komen mij wel plausibel over. Ik zal daar later nog dieper in duiken. Ik maak gebruik van mijn contact met De Zwart om te vragen naar de afspraken in de agenda van Johan Van den Dungen. "Weet u wat MdV → KV betekent? Dat stond in de agenda van de heer Van den Dungen." "Ja, dat weet ik wel. Marijke de Vries heeft ons medegedeeld, dat zij zwanger is. Marijke doet de salarisadministratie en is naast ons – excuus, naast mij; ik ben er nog niet aan gewend, dat Johan niet meer is – de enige die de salarisgegevens van het personeel heeft. Uit privacy overwegingen houden we dat wat afgeschermd. vlak voor zijn overlijden hebben we besloten, dat Karin Venema die vertrouwelijke taak zou overnemen. Als het goed is, heeft Johan beide dames nog gesproken voor zijn dood om dit te regelen. Marijke zou Karin verder inwerken."

"En weet u wat TB met een galgje betekent?" "TB met een galgje?" De Zwart neemt even de tijd om na te denken. "Nee, geen idee. TB zou Teun Boersma kunnen zijn. Of Thijs Barneveld. Maar ik kan mij niet herinneren, dat Johan het onlangs over een van die twee gehad heeft. Of nee, drie zelfs. Het kan ook Tineke Bokkesteeg zijn. En een galgje zegt mij ook niks. Hij zal wel een appeltje te schillen gehad hebben met een van die drie."

"Akkoord. Ik zal daar verder naar gaan zoeken. En wat is AK?" "AK? Ik moet even nadenken. Ik kan geen AK van ons bedenken. Arno Colensteeff misschien, maar dat schrijf je met een C. Ik kan mij niet voorstellen, dat Johan dat fout zou spellen".

Hierna neem ik afscheid van Kevin De Zwart.

Met vriendelijke groet,

André Koelewijn

8. De erfgenamen

Amersfoort, 14 september 2012

Van: André Koelewijn

Aan: Willem van Oosterhout & Fiona Buurman (DNB)

Johan Van den Dungen laat een vrouw en twee kinderen na. Zij zijn de erfgenamen van de aandelen van Eempolis en daarom is het voor mij relevant om met hen te gaan praten.

Ik ben hen gisteren thuis gaan opzoeken. Ze wonen in Putten in een vrijstaande woning aan de rand van het dorp. Hun achtertuin gaat over in het bos. De inrichting van het huis straalt vooral religie uit. In de hoek staat een piano met bladmuziek opengeslagen op een psalm. Een televisie heb ik zo snel niet in de woonkamer gezien.

Martha Van den Dungen doet de deur open. Ze heeft een grijze wollen rok aan en een trui in dezelfde kleur. Het haar zit in een knotje. Ik schat haar ongeveer 50 jaar, maar ze blijkt 42 te zijn. Ze leidt mij naar achteren. Het gesprek vindt plaats in de tuin.

“Om te beginnen condoleer ik u natuurlijk met het heengaan van uw man.” open ik het gesprek. “Dank u” reageert ze. “De Heer heeft Johan tot zich genomen. Ik respecteer Zijn besluit, maar ik heb er wel veel verdriet van.”. Ik zwijg even gepast.

Dan ga ik toch over op het zakelijke gedeelte. Daarvoor ben ik tenslotte hier. “U begrijpt, dat ik hier toch ben om over Eempolis te praten. Uw man bezat 75% van de aandelen en die zijn nu van u. Ik wil graag van u weten wat uw gedachten daarover zijn.”.

“De kinderen zijn ook erfgenaam. Ik heb de helft plus een kindersdeel geërfd. Dat is 50% van de aandelen. De kinderen hebben ook elk 12½ % van de aandelen. Eempolis was de trots van de familie Van den Dungen. Voor Johan was het zijn passie om het bedrijf te leiden. Hij heeft er een kerngezond bedrijf van gemaakt. Hij droomde er altijd van om Paula en David in de zaak te nemen en de zaak met hen te runnen. Maar ze zijn nu nog te jong om het bedrijf over te nemen.

Toen ik Johan leerde kennen, zat hij al in de zaak. Op dat moment liep hij nog stage over de verschillende afdelingen. Zijn vader Piet vond, dat je eerst alles zelf een keer gedaan moest hebben voordat je verantwoordelijkheid kunt nemen. Zo heeft Johan het hele bedrijf leren kennen. Ons hele leven is verbonden aan het bedrijf. Het is vreemd om daar nu niet meer te komen.” Ze kijkt naar een foto van haar man die op een standaard op een laag kastje staat en valt stil. Ik zie tranen in haar ogen komen. Ik zwijg uit respect voor haar verdriet.

Zonder aanleiding vermant ze zich ineens. Ze veegt de tranen uit haar ogen en begint weer te praten. “Ik snap, dat het bedrijf verder moet. Ik ben zelf niet in staat om het over te nemen. Ik heb Johan altijd bijgestaan met raad en daad. En hij heeft ook naar me geluisterd. Hij heeft erg getwijfeld of Kevin wel een goede partner is. Ik heb gezegd, dat we Kevin een kans moeten geven. Een jonge jongen die al zo'n gevoel heeft voor het vak, die moet kunnen uitgroeien tot een heel waardevolle partner.

Maar advies geven is nog iets heel anders dan zelf het bedrijf runnen. Dat kan ik gewoon niet.

Iemand anders zal dus de plaats van Johan in de directie moeten overnemen. Het lijkt mij wel fair als die ook aandelen heeft, zodat Kevin en die nieuwe op voet van gelijkwaardigheid het bedrijf kunnen aansturen. Maar ik wil het levenswerk van Johan niet zomaar verkwanselen aan de eerste de beste voorbijganger. Het lijkt me een mooi voorstel als ik aan die nieuwe 25% van de aandelen verkoop, de helft van wat ik nu heb.

Dan is de helft van de aandelen in handen van de familie en de helft in handen van de directie. Ik denk, dat dit recht doet aan de nagedachtenis van Johan."

Hierna neem ik afscheid van Martha, maar ik wil nog wel spreken met de kinderen Van den Dungen. Zij kennelijk ook met mij, want ze staan mij al op te wachten als ik vanuit de tuin het huis weer inloop. We gaan binnen op de bank zitten.

"Hallo. Mijn naam is André Koelewijn. Ik ben door De Nederlandsche Bank aangesteld als curator op het bedrijf van jullie vader om te zoeken naar de beste oplossing voor de toekomst van het bedrijf. Het leek mij goed om ook even met jullie kennis te maken."

"Hallo, ik ben Paula. Ik ben 16 jaar en ik zit in 5 VWO." "En ik ben David. 14 jaar en 3 VWO." "Wat gaat u met ons bedrijf doen?" Paula stelt de vraag heel direct. Uit haar manier van het stellen van de vraag klinkt een sterke betrokkenheid en ook zorgen, dat ik het bedrijf zal afpakken van de familie Van den Dungen.

"Dat weet ik nog niet. Ik ben nog aan het onderzoeken wat de mogelijkheden zijn. Wat vinden jullie, dat er moet gebeuren?" "David en ik gaan onze aandelen niet verkopen. Het bedrijf mag niet uit de familie weggehaald worden. Papa en opa hebben hier hun levenswerk van gemaakt en dat mag niet verloren gaan. Eempolis hoort al bijna honderd jaar bij de familie Van den Dungen." Paula doet heel overtuigd het woord en ik zie David instemmend knikken. Ik heb zelden twee van zulke bevlogen tieners gezien. Het lijkt erop, dat ze dit gesprek hebben voorbereid en Paula als hun woordvoerder hebben aangesteld. Paula blijft praten alsof het pleit verloren is als ze zwijgt. "Ik zit nu in 5 VWO. Ik heb altijd goede cijfers gehaald voor wiskunde en economie. Papa zei altijd dat dit de belangrijkste vakken zijn als je bedrijfseconomie wilt gaan studeren. En die studie vindt hij het beste voor het bedrijf. Over twee jaar ben ik klaar met mijn VWO en dan kan ik met bedrijfseconomie beginnen. Dat duurt vier jaar en dan ben ik klaar om het bedrijf weer over te nemen. We kennen het bedrijf al, omdat we er elk jaar vakantiewerk doen. Administratief werk, zoals het inkloppen van polissen in de computer als de aanvraag op papier wordt aangeleverd. Of het overbrengen van gegevens uit verschillende systemen naar de rekenmodule voor het jaarwerk. Al die stages die papa moest lopen voordat hij directeur mocht worden hebben wij dus al gehad. Nu alleen nog wat theoretische kennis en we kunnen het bedrijf overnemen.

Over zes jaar staat er dus weer een Van den Dungen aan het roer van Eempolis. David is twee jaar jonger, maar voor hem geldt verder hetzelfde. Het honderdjarig bestaan van Eempolis gaan we vieren met weer twee Van den Dungen aan de leiding." David knikt driftig om duidelijk te maken, dat hij achter het verhaal van zijn zus staat. De gedrevenheid van de twee maakt indruk op mij.

"Dame en heer,". Na zo'n inleiding pas ik ervoor om Paula en David met "Kinderen" aan te spreken. "Jullie ambitie is luid en duidelijk overgekomen. Ik zit alleen nog met een klein detail. Ik kan geen zes jaar wachten."

"O, maar Kevin mag voorlopig wel aanblijven." neemt David ineens het woord. "Totdat wij het van hem gaan overnemen."

"Maar er moet ook een tweede beleidsbepaler komen. De positie van jullie vader is nog vacant." Paula en David zwijgen. Maar ik heb geen antwoord nodig.

Met vriendelijke groet,

André Koelewijn

9. De Raad van Commissarissen

Amersfoort, 18 september 2012

Van: André Koelewijn

Aan: Willem van Oosterhout & Fiona Buurman (DNB)

Gisteren aan het einde van de middag heb ik een kennismakingsgesprek gehad met de Raad van Commissarissen. De locatie van het gesprek heb ik aan de heren gelaten. Het is café de Torenvalk geworden. Uit de interactie met de kastelein maak ik op, dat de heren hier vaker verzamelen.

“Goedemiddag, mijn naam is André Koelewijn. Ik ben aangesteld als curator op Eempolis. Ik wil graag met u als Raad van Commissarissen kennismaken. “Goedemiddag, mijn naam is Cor Bloemballe, 86 jaar. Toen ik nog werkte had ik een groentewinkel in het winkelcentrum.” “Gijs Bloos, 84 jaar. Ik had een klerenwinkel. Sokken en stropdassen.” “Koos Bruinsma. Ik ben de benjamin van het gezelschap. 68 jaar. Ik ben banketbakker geweest.” en zonder adem te halen gaat hij verder: “Ik vind het zo erg wat er gebeurd is. Die arme Martha en arme kinderen. Die kinderen moeten nu opgroeien zonder vader.” “Ik heb Johan nog in de wieg zien liggen.” neemt Bloos het over. “Zo’n klein ventje. Piet en Emma waren heel trots op hem.” “Dat mochten ze ook zijn. Het was een heel mooie baby. En zie nu wat er van hem geworden is. Hij is dood. Zo jong nog.” “Martha was er helemaal kapot van.” “Ik vind, dat Martha zich kranig houdt. Het is toch niet niks om zo maar ineens er alleen voor te staan met twee puberende kinderen.” “Ja, Paula en David zijn schatten van kinderen, maar ze kunnen voor een moeder alleen ook soms wel heel lastig zijn. Dat heb je zo met kinderen van die leeftijd.” “Ja, die kinderen van tegenwoordig zijn allemaal zo eigengereid. Toen wij jong waren, toen luisterden we nog naar onze vader en moeder. Maar de jeugd van tegenwoordig weet het altijd allemaal beter. Ga daar maar aanstaan als moeder alleen om dat in het gareel te houden.”

“Heren, ik wil graag met u over Eempolis praten vanuit uw rol als Raad van Commissarissen?” probeer ik het gesprek enigszins te focussen.

Bloemballe antwoordt: “Ik ben ooit een keer door Piet gevraagd om commissaris te worden. Gijs kwam er al snel bij en Koos een paar jaar later. Piet zei, dat het een erebaantje was. We hoefden niet veel te doen, alleen af en toe een handtekening zetten. We komen elk jaar in april en oktober bij elkaar in deze kroeg.” “Dan is het commissarissenvergadering en dan betaalt Piet de hele avond de drank,” voegt Bloos toe. “En toen Piet er niet meer was, toen hebben de jongelui het overgenomen. Alleen zijn die veel serieuzer. Die praten veel langer over wat er allemaal gebeurt bij het bedrijf. Met allemaal plaatjes die ze meenemen op de computer. Ik begrijp er een hoop niet van. Maar ik weet wel, dat ze veel last hebben van de gemeente. Ze hebben het elke keer over die gemeenteambtenaar die zo moeilijk doet. Sorsie heet hij.” “Je moet je niet zo in de luren laten leggen door die ambtenaren” neemt Bloemballe het stokje over. Naar de mond praten en negeren, zei Piet altijd. En zo is het. Ik had ook vaak genoeg een gemeenteambtenaar op bezoek die moeilijk deed. Dan stonden mijn bananen te ver op de straat. Dan zette ik de bananen een stukje terug. En als de ambtenaar dan weg was, dan zette ik de bananen gewoon weer terug. Want de mensen vinden bananen gewoon lekker. En het kan de mensen niet schelen of die een stukje verder op de straat staan. Dan kunnen ze er makkelijker bij en dan kopen ze meer.”

“Vertel mij wat” doet Bruinsma een duit in het zakje. “Allerlei controles. Dan zat er weer te veel suiker in de gebakjes, dan weer te weinig. Slagroomsoesjes moesten gekoeld worden op precies de goede temperatuur, anders mocht ik ze ’s middags niet meer verkopen. Maar mijn soesjes waren zo lekker, die waren ’s middags vaak al uitverkocht.”

“Maar die jongelui zijn erg onder de indruk van die ambtenaren. Ze hebben het steeds maar over wat er nu weer moet van de gemeente en hoe ze daaraan gaan gehoorzamen.” Bloos neemt het weer over. “En die nieuwe ambtenaar doet veel moeilijker dan de vorige. Die vorige heette ook Sorsie. Ik denk, dat het nota bene familie is.” “Het is z’n broer” weet Bloemballe. “Ja, dat denk ik ook,” gaat Bloos verder. “En de broers

weten van elkaar, dat ze het werk anders doen. Die nieuwe zou best eens naar zijn broer kunnen luisteren en wat makkelijker worden. Maar nee hoor, hij doet willens en wetens moeilijk, terwijl hij weet, dat het ook anders kan. Zo gaat de hardwerkende ondernemer naar de haaien.”

“Ik vind het jammer, dat die jongelui zich zo in de luren laten leggen door zo’n gemeenteambtenaar” neemt Bloemballe het stokje weer over. “Met name die nieuwe jongen is erg gebrand om te gehoorzamen. Hij heeft het steeds maar over zaken die wel mochten van Sorsie 1 en niet meer van Sorsie 2. En zich dan steeds maar in allerlei bochten wringen om naar de pijpen van zo’n ambtenaar te dansen.”

Er begint mij iets te dagen. “Heren, zou het kunnen, dat met meneer Sorsie waar u het over heeft Solvency wordt bedoeld?” “Dat zou best kunnen. Kent u hem?”

Ik heb niet meer de moeite genomen om dit misverstand op te helderen. In plaats daarvan gooi ik het over een andere boeg. “Hoe lang bent u nog van plan om commissaris te blijven?” “Wel, nu u dat zo vraagt. Met Piet was het altijd heel gezellig. Maar nu zelfs Johan er niets meer is, is de sjeu er toch een beetje vanaf. Van mij hoeft het eigenlijk niet meer zo. “Ja, dat vind ik ook wel.” “Ik ook”. De conclusie lijkt mij duidelijk.

Met vriendelijke groet,

André Koelewijn

10. Overleg

Na drie maal schriftelijk rapport vinden we het wel weer eens tijd voor mondeling overleg. En dus tuigen we op donderdag 20 september weer naar Amersfoort voor overleg met André Koelewijn. “De klus is wel wat groter geworden, dan ik mij voorgesteld had,” vindt André Koelewijn. Ik had mij voorgesteld om een vervanger voor Johan Van den Dungen te zoeken, iemand die zowel met Kevin De Zwart overweg zou kunnen als hem zou kunnen intomen.

Maar we hebben ook een probleem met de Raad van Commissarissen. Mensen die de belangrijkste Europese regelgeving voor verzekeringen aanzien voor een irritante gemeenteambtenaar kun je moeilijk een serieuze interne toezichthouder noemen. Ze zijn natuurlijk aangetreden toen er geen eisen werden gesteld en getoetst in de tijd dat een blanco strafblad voldoende was om door de toetsing te komen. En voor het te ver op het trottoir zetten van een kraam bananen krijg je geen aantekening in het strafregister, dus die toets zijn ze wel doorgekomen. Allemaal heel begrijpelijk. Maar anno 2012 geen Raad van Commissarissen meer waar je iets aan hebt. Van den Dungen en De Zwart vonden dat wel prima. Zo konden ze gemakkelijker de toko aansturen naar hun eigen inzichten. En omdat ze elkaar in evenwicht hielden werkte dat ook wel. Maar met iemand als De Zwart alleen aan het roer is een steviger Raad van Commissarissen nodig.

En dan hebben we nog de invulling van de sleutelfuncties. Ik zag ergens een rapportage aan u, waarin stond, dat ze ver op weg waren om die in te vullen. Wel, vergeet het maar. Ze hebben wel kandidaten op het oog, maar die hebben nog lang geen ja gezegd. Ik heb ze allemaal gesproken, de externe per telefoon en de interne persoonlijk. AK uit de agenda is overigens waarschijnlijk Arno Kogelbaan, een kandidaat voor de actuariële functie. Johan Van den Dungen stuurde vooral aan op een zo goedkoop mogelijke invulling van de functies. Hij zag zelf het nut er niet van in. En De Zwart liet deze perikelen allemaal over aan Van den Dungen. De Zwart is trouwens toch meer buiten bezig met commerciële activiteiten dan binnen met de dagelijkse aansturing van het bedrijf. De taakverdeling tussen Van den Dungen en De Zwart was heel duidelijk: het interne bedrijf Van den Dungen en commercie en buitendienst De Zwart. Met wel de aantekening, dat ze alle strategische beslissingen samen namen en voor zover ik heb kunnen overzien elkaar goed op de hoogte hielden van alle belangrijke ontwikkelingen in hun respectievelijke portefeuilles.

Maar goed, de sleutelfuncties zijn dus nog niet ingevuld. En dan komen we op een cruciaal probleem in dit dossier. Het invullen van om het even welke functie loopt op dit moment stuk op de moord op Van den Dungen. De reden van de moord is op dit moment nog niet helder en dat schrikt af. De een is er subtieler over dan de ander, maar bij iedereen proef ik een angst. Welk risico loop ik om zelf ook vermoord te worden? Dat merk ik vreemd genoeg bij alle functies. Ik heb voor elke functie wel één iemand gebeld, maar niemand was er happig op om op dit moment bij Eempolis aan de slag te gaan. Ook het bestaande personeel gaat om zich heen kijken. Je ziet binnen het bedrijf duidelijk twee stromingen ontstaan. Eén stroming van mensen bij wie de angst is toegeslagen en die om het hardst proberen om weg te komen. En een stroming van mensen die zeggen, dat loyaliteit aan Eempolis juist nu van groot belang is. We hebben nu drie concrete ontslagaanzeggingen gehad. Die mensen zitten nu hun opzegtermijn nog uit. En één man, die qua leeftijd er nu wel uit zou mogen, maar die heeft aangegeven het zinkende schip niet op dit moment te willen verlaten. Maar het is duidelijk, dat het van groot belang is, dat deze moord wordt opgelost. Zo lang de moord niet is opgelost, zie ik mijzelf niet veel meer nog doen dan op de winkel passen.”

“O, maar dan is het duidelijk,” vindt Fiona. “We huren Hercule Poirot in. Die lost de moord op en dan kunnen wij aan de slag met het oplossen van de problemen.”

“Ja, en als die niet kan, dan nemen we De Cock,” grap ik om daar serieus aan toe te voegen.

“Nee, dat is een taak van de politie. We kunnen op dit moment niet veel meer doen, dan afwachten of de politie de moord oplost. Hoe frustrerend dat ook is.”

“Maar we kunnen toch niet werkeloos langs de kant blijven toekijken?” protesteert Fiona.

“We kunnen toch in contact treden met de politie om te kunnen volgen hoe het gaat?

Misschien kunnen we nog wel wat bijdragen. André zit tenslotte bovenop het bedrijf waar de moord is gepleegd.”

“Fiona, ik waardeer je enthousiasme. Maar het oplossen van een moord is niet onze rol. Dat is de taak van de politie,” antwoord ik geduldig.

“Je kunt het dak op met je rollen en taken. Onze taak is het om de belangen van polishouders te beschermen. Die zitten nu bij een verzekeraar die langzaam maar zeker leegloopt. Het is maar helemaal de vraag of zij hun geld nog zien als ze schade hebben. Dan moeten we toch doen wat we kunnen om de zaak te redden? En dat is op dit moment samenwerken met de politie om de moord op te lossen. Of dat nou in een schema past of niet.”

Ik zucht geërgerd. Maar diep in mijn hart geef ik haar wel gelijk.

En dus maken we een afspraak met de inspecteur van politie die het onderzoek leidt. Die man blijkt John Boeve te heten. “Wat een naam voor een politie-inspecteur!” vindt Fiona. “Zo iets verzin je toch niet!”

11. Politie verhoren

We spreken John Boeve op het politiebureau van Amersfoort. Speurders op TV zijn altijd oudere mannen, vaak al tegen het pensioen aan. Ik had mij daarom onwillekeurig een bedachtzame vijftiger of zestiger voorgesteld. Maar Boeve is een jonge vent. Ik schat hem midden dertig. Hij ziet er gladgeschoren uit en heeft een strak lichaam; volgens mij sport hij nog behoorlijk actief. Hij komt zelfverzekerd op ons af om de hand te schudden en leidt ons dan naar een spreekkamer.

Behalve de verplichte beleefdheden is er nog geen woord gewisseld en toch is mijn verwachtingspatroon voor het oplossen van de moord al heel anders dan een paar minuten geleden toen ik hier de deur binnenstapte. John Boeve gaat de moord gewoon oplossen. Geen haar op mijn hoofd die hieraan twijfelt. Wat doe ik hier eigenlijk? Is het niet aanmatigend om te veronderstellen, dat ik iets kan bijdragen aan het oplossen van een moord? De openingszin waarmee ik het gesprek had willen openen komt ineens mijn mond niet meer uit.

Maar gelukkig hoeft dat ook niet. John Boeve opent het gesprek. “Dank u dat u hierheen wilde komen. U zei door de telefoon, dat uw belang en ons belang gelijk lopen en dat u daarom een vorm van samenwerking wilde. Dat stel ik zeer op prijs. Wij kunnen elke hulp gebruiken die we kunnen krijgen en iemand die zo goed als dagelijks in het bedrijf rondloopt ziet en hoort natuurlijk meer dan wij, al was het maar omdat niet iedereen alles aan ons wil vertellen.” Met zo’n opening van John Boeve komt mijn zelfvertrouwen langzaam weer terug.

“Ik zou het op prijs stellen als we elkaar volledig op de hoogte houden. Dat betekent uiteraard, dat we vertrouwelijk met de informatie moeten omgaan.” Hiermee komt Boeve op voor mij bekend terrein. “Omgaan met vertrouwelijke informatie is mijn dagelijkse werk. Ik zal de informatie wel delen met mijn collega’s op kantoor, maar dat blijft vertrouwelijk. Iedereen heeft namelijk geheimhoudingsplicht.” “Vanzelfsprekend.” reageert Boeve.

Boeve laat ons dan een notitie over de plaats delict en wat verslagen van verhoren lezen. Allemaal gemaakt op de dag van de moord. Ons eigen verhoor zit er ook tussen. De verhoren zijn heel gestructureerd genotuleerd.

Beschrijving plaats delict: Het slachtoffer zit achter zijn bureau. Zijn hoofd ligt voorover gebogen op het bureau. Het hoofd bloedt; er zijn verschillende wonden, deels verborgen achter zijn haar. Daarom kan niet exact worden vastgesteld hoeveel wonden het zijn. Dat zal sectie moeten uitwijzen. Bloed is aanwezig in spetters, maar ook in een grote vlek. Mogelijk is een bebloede doek of iets dergelijks over het bureau geschoven. In de hoek staat een tafel met drie stoelen; de vierde ligt op zijn zijde ongeveer anderhalve meter voor het bureau. Een beeldje met 75 jaar Eempolis ligt bebloed halverwege de stoel en de deur. De rest van de ruimte is ingericht als normale kantoorruimte.

Naam: Tamara Groen

Leeftijd: 26 jaar

Aantal jaren in dienst: Begin dit jaar begonnen

Functie: Receptioniste/telefoniste.

Hoe is uw dag vandaag verlopen? Ik ben om zeven uur begonnen. Vandaag was ik iets te laat. Er stonden al twee collega's op me te wachten. Zoals elke morgen heb ik de deuren geopend en het alarm eraf gehaald. Ik ben behalve Johan en Kevin en Stefanie, mijn collega van de avonddienst, de enige met sleutels en een alarmcode. Toen ik het alarm eraf had gehaald, liepen de twee collega's naar binnen. En toen ben ik achter mijn balie geweest. Vandaag is verder rustig geweest. De meneer en mevrouw van De Nederlandsche Bank waren de eerste bezoekers.

Hoe laat is Johan Van den Dungen binnengekomen? Ongeveer kwart voor negen
Bent u de hele morgen niet van uw plaats af geweest? Jawel, ik ben om acht uur even naar het toilet geweest. U wilt zeker weten of er een vreemdeling naar binnen kan zijn gekomen. Nee, dat kan niet. Want als ik van mijn plaats ga, dan sluit ik de deur altijd elektronisch af. Collega's die een pasje hebben kunnen dan gewoon naar binnen, maar voor vreemdelingen zit de deur op slot.

Is er nog een andere ingang? Ja, de fietsenkelder. Maar als het alarm erop zit, dan zit die met een magneetslot dicht. En als het alarm eraf is, dan kun je daar alleen langs met een pasje.

Hebt u enige aanwijzing of een vermoeden wie de moord gepleegd kan hebben? Nee en dat is juist zo frustrerend. Ik kan mij niet voorstellen, dat iemand van het personeel het gedaan kan hebben. Maar een vreemdeling kan niet binnengekomen zijn. Ik snap er helemaal niks van.

Naam: Teun Boersma

Leeftijd: 33 jaar

Aantal jaren in dienst: Acht jaar

Functie: Schadebehandelaar

Hoe is uw dag vandaag verlopen? Ik ben om half negen begonnen. Misschien iets later. Ik heb een paar mails gelezen of zo iets en om negen uur zijn we in vergadering gegaan met de afdeling. En om half elf of zo kwam Selma ineens de vergadering binnen en vertelde, dat Johan dood was. We schrokken ons allemaal een ongeluk.

Hebt u enige aanwijzing of een vermoeden wie de moord gepleegd kan hebben?
Geen flauw idee.

Naam: Kevin De Zwart

Leeftijd: 33 jaar

Aantal jaren in dienst: Vijf jaar

Functie: Directeur

Hoe is uw dag vandaag verlopen? Ik kwam om een uur of kwart voor tien binnen. Om tien uur zouden we een periodiek overleg hebben met de mensen van De Nederlandsche Bank. Maar Johan zei, dat die afspraak een half uur was verzet. Toen ben ik naar mijn bureau gegaan en heb nog wat zaken weggewerkt. Ik moet u zeggen, ik ben zo in de war, dat ik niet eens meer weet wat ik precies gedaan heb. Ik had mijn deur dicht en heb niets gemerkt van wat er gebeurd is, totdat Sandra mijn kamer binnen kwam stormen en vertelde, dat Johan dood was.

Hebt u enige aanwijzing of een vermoeden wie de moord gepleegd kan hebben? Ik pijnig mijn hersens al sinds het bericht kwam, maar ik kan niks bedenken.

Naam: Harry Wolgersma

Leeftijd: 53 jaar

Aantal jaren in dienst: Achttien jaar

Functie: Acceptant

Hoe is uw dag vandaag verlopen? Ik ben om acht uur begonnen. Ik ben achter mijn bureau gaan zitten en heb dossiers behandeld. Maar ik ben misschien op de moordenaar na wel de laatste geweest die Johan nog levend gezien heeft. Ik zat te puzzelen over een bepaald dossier en moest toen naar het toilet. Onze afdeling zit beneden, maar de beneden toiletten waren allemaal bezet. Ik ben toen boven naar het toilet gegaan en Johan kwam toen net van het toilet af. Ik heb op het toilet na zitten denken over het dossier waar ik mee bezig was en toen ik weer terug was op mijn werkplek heb ik de mail beantwoord. Ik heb het nog even nagekeken, omdat ik wel dacht dat u dat zou willen weten. De mail is om 9.48 verstuurd.

Hebt u enige aanwijzing of een vermoeden wie de moord gepleegd kan hebben? Nee

Naam: Sandra Vogel

Leeftijd: 36 jaar

Aantal jaren in dienst: Zes jaar

Functie: Secretaresse voor de afdeling acceptatie

Hoe is uw dag vandaag verlopen? Ik was ongeveer half negen op kantoor. Ik heb wat rondgelopen om mensen achter de vordes te zitten die hun gegevens nog niet hebben aangeleverd. Daarna ben ik druk bezig geweest om een externe vergadering voor te bereiden, die uiteindelijk niet door blijkt te gaan. Om half elf kwamen de meneer en mevrouw van De Nederlandsche Bank en toen ben ik Johan gaan waarschuwen. Ik schrok me kapot toen ik hem zo zag liggen en ben de kamer van Kevin binnengerend om hem te waarschuwen. Wat ik daarna gedaan heb weet ik niet meer. O ja, ik heb Tamara nog gebeld. Ik sta helemaal te trillen op mijn benen.

Hebt u enige aanwijzing of een vermoeden wie de moord gepleegd kan hebben?

Nee. Ik kan mij ook helemaal niet voorstellen wie nou zo iets zou kunnen doen.

Johan heeft natuurlijk we zijn eigenaardigheden; die heeft iedereen. Maar het was een fijne baas en een goed mens. Ik ben helemaal van slag van wat er gebeurd is.

Naam: Riet Koning

Leeftijd: 56 jaar

Aantal jaren in dienst: Zesentwintig jaar

Functie: Secretaresse van de directie

Hoe is uw dag vandaag verlopen? Ik was ongeveer acht uur op kantoor. Johan kwam iets later en vroeg me om alle afspraken voor vanmiddag af te zeggen. Alleen die met De Nederlandsche Bank kon doorgaan. Ik baalde daarvan, omdat een van die afspraken veel moeite had gekost om iedereen bij elkaar te krijgen. Ik ben

begonnen om een nieuwe afspraak in te plannen, maar sommige mensen hebben zo'n mudje volle agenda, dat er geen beginnen aan is.

Omdat Katie ziek is ben ik om negen uur de vergadering van de schadeafdeling gaan notuleren. Oh, sorry, Katie is mijn collega van de schadeafdeling. Daar hebben we gezeten totdat Selma de vergaderzaal binnen kwam stormen met de mededeling, dat Johan vermoord was.

Hebt u enige aanwijzing of een vermoeden wie de moord gepleegd kan hebben?
Nee, ik kan u daar niet mee helpen.

Naam: Selma de Wit

Leeftijd: 28 jaar

Aantal jaren in dienst: Twee jaar

Functie: Acceptant

Hoe is uw dag vandaag verlopen? Eerst heel gewoon eigenlijk. Ik heb de hele ochtend aanvragen behandeld voor nieuwe verzekeringen, totdat Sandra ineens lijkbleek de trap af kwam lopen. Ze vertelde wat er gebeurd was en we wilden allemaal natuurlijk precies weten wat ze gezien had. En toen dacht ik: de schadeafdeling moet dit ook weten. Dus toen ben ik naar de schadeafdeling toegelopen en heb hen verteld wat er gebeurd is. Ze vielen bijna van hun stoel van verbazing!

Hebt u enige aanwijzing of een vermoeden wie de moord gepleegd kan hebben?
Wel, ik heb daar natuurlijk over zitten nadenken en volgens mij moet het een insluiper gezien. Er loopt de laatste tijd zo'n verdachte figuur rond met een dikke jas aan, terwijl de mussen van het dak vallen. Zo iemand heeft natuurlijk wat te verbergen. En nou denk ik, dat die figuur naar binnen is geslopen. Hij dacht natuurlijk: bij zo'n verzekeringsmaatschappij, daar is wel wat te halen. Hij heeft Johan het mes op de keel gezet, maar Johan laat zich niet voor één gat vangen. Die heeft zich verzet en toen heeft die dikke Jas Johan natuurlijk doodgeschoten. O, is hij neergeslagen? Nou, neergeslagen dan.

Naam: Jaap Been

Leeftijd: 41 jaar

Aantal jaren in dienst: Tien jaar

Functie: Schadebehandelaar

Hoe is uw dag vandaag verlopen? Ik ben even voor negenen binnengekomen, heb mijn spullen gepakt voor de vergadering en ben de vergadering ingegaan. Toen Selma kwam vertellen, dat Johan is vermoord is de vergadering abrupt afgebroken en zijn we naar buiten gegaan.

Hebt u enige aanwijzing of een vermoeden wie de moord gepleegd kan hebben?
Jazeker, ik denk, dat Rick Pieterse hem vermoord heeft.

Wie is Rick Pieterse? Rick Pieterse was gymleraar toen hij een jaar geleden werd aangereden door een auto. De bestuurder was verzekerd bij Eempolis. Pieterse kwam in het ziekenhuis terecht en kreeg een medische indicatie, dat hij nooit meer zou kunnen lopen. Voor een gymleraar is het dan natuurlijk einde verhaal en hij

claimde een invaliditeitsuitkering bij Eempolis. Ik heb de zaak behandeld en we zijn uitgekomen op een forse schadevergoeding.

Dit seizoen is Pieterse bij voetbalclub FTF uit Utrecht aangesteld als hoofdtrainer. Hij werd op de ledenvergadering afgelopen voorjaar voorgesteld en daar was ik toevallig ook. Pieterse leek volledig te zijn genezen van het ongeval, want hij liep als een kieviet. Ik liep maar hem toe en feliciteerde Pieterse met zijn voorspoedig herstel. Ik kreeg niet de gelegenheid om mijn zin af te maken, want ik kreeg al een rechtse directe. Door alert ingrijpen konden twee bestuursleden voorkomen, dat de vechtpartij verder uit de hand liep.

Ik vond dat natuurlijk een vreemde reactie van Pieterse en ben toen het dossier weer eens gaan lichten. Na enig speurwerk bleek, dat de medische verklaring vals was. Pieterse is nooit invalide geweest en heeft het ongeval geënceneerd. Hij heeft dat vaker gedaan en zo verschillende verzekeraars opgelicht.

Johan was behoorlijk pissig over deze fraude en heeft persoonlijk een brief geschreven waarin hij de uitkering met rente terugvorderde. Vervolgens is onze vriend Rick Pieterse op hoge poten naar het kantoor van Eempolis gekomen om verhaal te halen. Johan heeft hem toen vakkundig de deur uitgewekt, maar liep daarbij nog wel wat klappen op.

Johan werd helemaal link van de bedreigingen van meneer Pieterse en is vervolgens nogal fanatiek de incasso van de terugvordering gaan inzetten. Een week voor zijn dood heeft hij beslag laten leggen op de auto van Pieterse. Die mocht zijn fraaie Porche ten overstaan van zijn vrienden inleveren.

Natuurlijk vond hij het niet leuk, dat hij zo te kijk is gezet en toen is hij voor mij 100% zeker verhaal gaan halen.

Er zijn nog veel meer verslagen van verhoren, maar het begint mij een beetje te duizelen. Boeve vat het hele verhaal daarom nog even samen.

“Van den Dungen kwam om kwart voor negen op kantoor. Hij had plannen voor vandaag, want hij zegde al zijn afspraken af. Wat die plannen waren, daar zijn we niet achter. Hij is tussen kwart voor tien en half elf vermoord. Om kwart voor tien is hij namelijk nog gezien op het toilet en om half elf, toen u kwam, is hij dood gevonden. Op dat moment waren alleen hij en Kevin De Zwart op de bovenverdieping aanwezig. De schadeafdeling was namelijk in vergadering en ook de secretaresse van de directie was daarbij aanwezig. De Zwart had zijn deur dicht en was ingespannen bezig. De Zwart is de enige die de gelegenheid heeft gehad, maar hij heeft geen enkel motief; integendeel hij is zijn partner kwijt en zijn bedrijf dreigt nu in duigen te vallen. Rick Pieterse heeft een motief, maar er kunnen geen vreemdelingen binnen zijn gekomen. Iemand van de benedenverdieping zou het gedaan kunnen hebben. Je zag hoe gemakkelijk Harry Wolgersma boven naar het toilet ging. Maar we hebben nog geen aanwijzing, dat iemand ook maar enig motief heeft. Kortom, we hebben geen enkele aanwijzing in welke richting we het moeten zoeken. Ik ben zo vrij om het verhaal van de dikke jas niet helemaal serieus te nemen. Ik ken die getuigen. Die willen zo graag iets gezien hebben, dat ze een aanwijzing verzinnen waar je bij staat.”

Dan vertelt André Koelewijn zijn verhaal. Dat brengt niet veel meer licht op de zaak. John Boeve vraagt hem om eens nader onderzoek in te stellen naar de aantekening TB in de agenda van Johan Van den Dungen. Dat is de enige strohalm die nog over is.

12. Teun Boersma

Amersfoort, 28 september 2012

Van: André Koelewijn

Aan: Willem van Oosterhout & Fiona Buurman (DNB)

In een poging de TB effectief te kunnen opsporen ben ik eerst in de mappen van Johan Van den Dungen gaan zoeken naar Teun Boersma, Thijs Barneveld en Tineke Bokkesteege. Van de drie kwam ik alleen de naam van Teun Boersma tegen. Daarom heb ik hem eerst uitgenodigd. Boersma werkt op de schadeafdeling.

Boersma is een jonge vent. Hij komt mijn kamer binnen in een spijkerbroek en een geel, redelijk versleten overhemd. Op zijn rechter mouw zit een koffievlek. Hij lijkt nogal onzeker in het leven te staan. Hij kijkt veel van mij weg en praat heel zacht.

“Goedemorgen, Teun. Ik zal maar met de deur in huis vallen. Johan Van den Dungen had op de dag voor zijn dood TB op zijn agenda staan. En ik ben op zoek naar wie dat kan zijn. Heb jij op die dag contact gehad met Johan Van den Dungen?”

“Nee,” zegt hij plotseling op uitdagende toon. “Er zijn nog meer mensen met die initialen. Vraag het Thijs Barneveld maar eens. Die heeft ook de initialen TB”.

“Dat klopt, Teun. Er zijn meer mensen met de initialen TB. Maar ik kom in het dossier van Johan Van den Dungen maar één TB tegen en dat ben jij. Kijk, op deze brief staat jouw naam. Kun je misschien uitleggen wat dit is?” en ik toon hem de brief uit de map. Boersma pakt de brief en gaat hem lezen. Ik zie hem schrikken en op zijn lip bijten. Dan barst hij ineens in huilen uit.

“Het is zijn eigen schuld” zegt hij dan. “Mijn dochtertje Sanne is net twee jaar oud geworden en heeft de ziekte van Boekwaters. Dat is een zeldzame ernstige ziekte waar nog weinig van bekend is. Volgens de dokters mogen we van geluk spreken als ze tien jaar oud zal worden. Nu is er in Noorwegen een experimentele behandeling die mogelijk genezing kan bewerkstelligen. Die behandeling kost € 50.000, maar mijn zorgverzekeraar wil dat niet betalen, omdat het nog om een experimentele behandeling gaat. Als de behandeling zich wetenschappelijk bewezen heeft, dan gaan ze wel vergoeden, maar daar kan mijn Sanne niet op wachten. Ik kan zelf ongeveer € 15.000 ophoesten, maar € 50.000 heb ik echt niet. Ik ben daarom naar Johan toegegaan en heb hem gevraagd om een lening van € 35.000. Ik kan die aflossen door langer te werken en minder salaris te krijgen. Maar Johan weigerde de lening en zei, dat het de wil van de Heer was, dat mijn Sanne zo ziek was en dat ik mij daar niet tegen moest verzetten. Kunt u zich voorstellen hoe ik me toen voelde? Ik kon hem wel wurgen!”

Ik wijs Boersma erop, dat Van den Dungen is neergeslagen met een beeldje van zijn bureau en dan schrikt hij. “Zo had ik het niet bedoeld,” zegt hij dan heel zacht. En dan zwijgt hij even. En dan gaat hij plotseling weer even fel door. “Maar ik vond het wel een misselijke streek van hem. En dat alleen omdat ik de schade van mijn buurman heb behandeld.”

“Leg uit” moedigt ik hem aan.

“Mijn buurman had een flinke brandschade. Volgens de polisvoorwaarden moet je bij zo'n grote schade eerst onze expert langs laten komen om de schade op te nemen, voordat je mag gaan repareren. Dat is om te voorkomen, dat je bij een kleine brandschade meteen achterstallig onderhoud mee claimt. Maar ik heb de brand bij mijn buurman zelf gezien. Die schade die hij claimde was heus wel echt. Maar Johan was niet te vermurwen. Ik had de schade van mijn buurman nooit zelf mogen behandelen. Ik had Johan benadeeld door mijn buurman voor te trekken. En dan pakt hij me zo terug!”

“Maar wat heeft dat met deze brief te maken?”

Boersma gaat verder met opbiechten. Het lijkt hem op te luchten. “Toen moest ik wel wat ondernemen. Ik heb toen verschillende malen schadevergoedingen dubbel uitbetaald aan de gedupeerden en daarna een excuusbrief geschreven met het verzoek om de dubbele betaling terug te storten. En daarbij noemde ik dan

een rekeningnummer van mezelf. Ik had een bankrekening geopend op mijn eigen naam "Inzake Eempolis" en die geeft geen foutmelding als je daarnaar een bedrag overmaakt met Eempolis als begunstigde. Ik weet niet of het zo hoort, maar het werkt wel. De twee betalingen zaten steeds een paar dagen uit elkaar, zodat ze in elk geval niet in dezelfde betaalbatch terecht zouden komen. Als je de betalingen koppelt aan de schadedossiers, dan klopt het altijd. Want je ziet maar één van de twee betalingen tegelijk bij een controle. Ik had het bedrag bijna bij elkaar. En toen gebruikte ik de truc bij een polishouder die het niet eens was met de hoogte van zijn schadevergoeding. Die weigerde dus om terug te betalen. Ik zie nu, dat hij Johan ook een afschrift heeft gestuurd. Ik moest in elk geval die dinsdagmiddag bij Johan komen. Maar voordat die afspraak er was zegde Johan hem ineens af. Ik wist niet wat er aan de hand was, maar ik was bang, dat Johan ergens achter was gekomen. Ik dacht steeds aan mijn Sanne en dat zij dan niet geholpen kan worden. En toen ging Johan ineens dood. Maar ik heb het niet gedaan! Ik was in vergadering toen hij is vermoord!".

Dat laatste klopt inderdaad. De schadeafdeling was in vergadering.

Ik vraag hem daarna belangstellend hoe het nu gaat met zijn dochter Sanne. Dan wordt Boersma ineens heel verlegen. "Toen Johan dood was heb ik de truc met de dubbele betalingen nog twee keer uitgevoerd en toen had ik genoeg geld. We zijn net terug uit Oslo en het gaat nu heel goed met Sanne. Kijk, ik vind het heel erg wat er met Johan is gebeurd. Maar het belang van mijn Sanne gaat mij boven alles en toen er gelegenheid was om haar toch de behandeling te geven die ze nodig heeft heb ik die kans met beide handen aangegrepen."

Ik denk, dat we het raadsel van TB nu hebben opgelost. Ik heb geen behoefte meer om Thijs Barneveld en Tineke Bokkesteeg nog te spreken.

Met vriendelijke groet,

André Koelewijn.

13. Matthijs Vredeman

Amersfoort, 2 oktober 2012

Van: André Koelewijn

Aan: Willem van Oosterhout & Fiona Buurman (DNB)

Door de werkzaamheden rondom de moord heb ik nog niet veel tijd kunnen besteden aan de dagelijkse aansturing van het bedrijf. Kevin De Zwart is vaak weg voor commerciële activiteiten. Daarom ben ik gaan praten met Matthijs Vredeman over het automatiseringsproject.

“Goedemorgen, Matthijs. Kevin De Zwart heeft me verteld, dat jij de trekker bent van een van de belangrijkste projecten van het bedrijf. Kun je me daar wat meer over vertellen?” Vredeman kijkt mij door zijn brillenglazen aan alsof hij wil zeggen “Als dit het belangrijkste programma is, waarom loop jij dan drie weken rond zonder er iets over te vragen”, maar hij antwoordt heel beleefd.

“Natuurlijk. In één zin gezegd: de hele automatisering gaat op de schop. En dat is hoog nodig ook, want het is hier een archaisch zootje. We hebben voor alles een apart systeem; je kunt het zo gek niet bedenken. Niets communiceert met elkaar, dus als je analyses wilt maken, dan ben je hopeloos bezig om bestanden aan elkaar te knopen. Piet heeft verdere automatisering altijd tegengehouden. Gewoon om de hand op de knip te houden. Hij wilde weten hoeveel premie er binnenkwam en hoeveel schade en kosten er weer uitging. Dat was voor hem voldoende. Nou, dat kunnen de systemen nog wel leveren. Hij zei altijd, dat alles wat hij meer wilde weten wel duidelijk werd door veel in het bedrijf rond te lopen. De verslagstaten voor De Nederlandsche Bank vond hij altijd maar ballast. Die werden met veel pijn en moeite door de boekhouding opgeleverd en dan tekende hij die ongezien en stuurde ze op.

Johan en Kevin zijn al wat meer geïnteresseerd. Die bekijken de verslagstaten tenminste nog en stellen af en toe vragen hoe iets precies zit. Maar tot voor kort hadden ze weinig geld over voor verbetering van de automatisering. De boekhouding leverde de meest basale informatie op en dat vonden ze genoeg. Dat de jaarstukken een maand later komen dan bij vergelijkbare bedrijven vonden ze geen enkel punt. Maar Solvency 2 en de voorbereidingsuitvragen van De Nederlandsche Bank brengen een steeds diepgaandere en frequentere informatiebehoefte met zich mee. Johan is ... neem me niet kwalijk, was, eindelijk overtuigd, dat de boel op de schop moet.

De salarisadministratie is helemaal afgezonderd. Marijke – en straks Karin, beheren dat helemaal alleen. Dat is omdat Johan privacy van de medewerkers erg belangrijk vindt, ... vond. Ik kan er maar niet aan wennen, dat hij er niet meer is. Ik verwacht hem elk moment weer binnen komen stappen. Maar goed, de salarisadministratie is dus het enige, dat redelijk apart blijft staan.

Maar we hebben nu ook een aparte schadeadministratie. Daarin worden schadeclaims opgeslagen en er wordt handmatig de betalingen of afwijzingen opgeslagen. En ook de polisadministratie staat weer op zichzelf. Als je wilt weten of iemand die een schade claimt überhaupt wel een polis heeft, dan moet je een apart systeem openen om daar de polis op te zoeken. Maar in de polisadministratie wordt geen claimhistorie opgeslagen. Dwarsdoornedes welke polissen, tussenpersonen of regio's winstgevend of verlieslatend zijn kunnen we niet maken, althans niet zo uit de systemen trekken. En zo kan ik nog wel even doorgaan.”

Ik kan mij na deze uitleg enige voorstelling maken hoe Teun Boersma zijn fraude ongemerkt kon plegen.

“Ik zie, dat ik u overtuigd heb van de noodzaak om de zaak hier grondig aan te pakken. Wel, dat is mijn dagelijks brood. Ik zorg, dat alles uiteindelijk gebeurt. Dat doe ik samen met de mensen van Assuraservice BV. Dat is een bedrijf hier uit de buurt, dat gespecialiseerd is in het bouwen van automatiseringssystemen voor verzekeraars en assurantietussenpersonen. Het functioneel ontwerp is nu grotendeels goedgekeurd. Ze zijn bij hun op kantoor nu de grote brokken aan het bouwen en andere mensen zijn nu met mij in bespreking

voor de nadere invulling van de details. En dan is het wel makkelijk, dat het een bedrijf van hier om de hoek is. In plaats van te bellen komen ze heel vaak even langs. Bijna elke dag komen er wel een paar mensen heen en weer lopen, soms zelfs meerdere keren op een dag.”

“Tamara heeft een dagtaak alleen al aan de mensen van Assuraservice,” merk ik terloops op. “O, maar ze komen niet langs Tamara. Assuraservice zit hier om de hoek. Ze komen gewoon op de fiets, door de fietsenkelder. Mijn bureau is een van de eerste die je van daar tegenkomt en ze weten inmiddels de weg. Gelukkig wel, want het zou een ingewikkelde bedoening worden als ze elke keer langs Tamara zouden moeten.”

“Hebben de mensen van Assuraservice een pasje van Eempolis?” vraag ik verbaasd. “Nee, maar die hebben ze ook niet nodig,” antwoordt Matthijs Vredeman. “De toegangscontrole aan de achterkant is al een tijdje stuk. Als Tamara het alarm eraf gooit, dan moet de eerste zijn pasje langs de scanner halen en dan blijft het apparaat de hele dag op open staan. Totdat het alarm er weer op gaat. Dat is wel zo makkelijk, want zo kunnen de mensen van Assuraservice tenminste steeds langskomen zonder allerlei plichtplegingen. ’s Nachts staat het alarm er toch op en overdag dan werken wij hier. En daarbij, voor vreemdelingen is niet zomaar duidelijk hoe je via de fietsenkelder het gebouw binnenkomt.”

Met vriendelijke groet,

André Koelewijn.

14. De gelegenheid van Rick Pieterse en Teun Boersma

André Koelewijn speelt de laatste ontwikkeling meteen door naar John Boeve. Boeve ziet meteen de relevantie van deze laatste ontwikkeling. Als de mensen van Assuraservice via de fietsenkelder kunnen komen, dan kan Rick Pieterse dat ook. Dat betekent, dat het spoor Rick Pieterse nu serieus onderzocht moet worden. Boeve komt meteen in actie en korte tijd later krijgen we weer een paar verslagen.

Naam: Tamara Groen

Leeftijd: 26 jaar

Functie: Receptioniste/telefoniste.

Wij hoorden laatst over Rick Pieterse, die verhaal is komen halen bij Johan van den Dungen. Hoe is Pieterse toen het gebouw binnengekomen? Eerst gewoon via de receptie. Ineens stond die woesteling voor mijn neus. Ik belde toen naar Johan en die weigerde Pieterse de toegang. Dat was olie op het vuur. Ik werd gewoon bang van hem. Ik was bang, dat hij me zou aanvliegen. Gelukkig was Thijs Barneveld in de buurt. Thijs is een beer van een vent. Die wist Pieterse vakkundig de deur uit te werken. Ik geloof, dat hij het daarna aan de achterkant nog een keer geprobeerd heeft, maar dat weet ik niet zeker.

Naam: Jaap Been

Leeftijd: 41 jaar

Functie: Schadebehandelaar

Klopt het, dat Rick Pieterse via de fietsenstalling geprobeerd heeft om binnen te komen? Ja, had ik u dat niet verteld? Hij was bij Tamara niet binnengekomen en toen is hij om het gebouw heengelopen en vond hij de achteringang via de fietsenstalling. Je kan vandaar de trap naar boven nemen en dan kom je al vrij dicht bij de kamers van de directie. Johan had zijn deur open staan en dus wist die Pieterse rechtstreeks op hem af te stormen. De kamer van Kevin zit daar vlak naast, maar die was er niet. Die is er sowieso weinig. Wij zitten op de schadeafdeling toch weer iets verder daar vanaf. Voordat onze mensen doorhadden wat er aan de hand was en konden ingrijpen had Johan al een paar klappen opgelopen.

Naam: Rick Pieterse

Leeftijd: 39 jaar

Klopt het, dat Eempolis een invaliditeitsuitkering van u heeft teruggevorderd? Dat hebben ze me inderdaad geflikt. Terwijl ik gewoon recht heb op dat geld. Die teef heeft mij aangereden, omdat ze niet uit haar doppen keek. En als je dat doet, dan moet je bloeden.

Klopt het, dat Eempolis u van fraude heeft beschuldigd? Wie beschuldigt mij van fraude? Ik lust hem rauw.

Bent u verhaal gaan halen bij Eempolis? Ja natuurlijk. Ze pikken mijn geld in; dan wil ik dat terug hebben.

Waar was u op de ochtend van woensdag 15 augustus? Weet ik veel. Dat is meer dan een maand geleden.

Denk nog eens na. Het gaat hier om een moordzaak. Het was een warme woensdag. Ik was boodschappen doen.

Heeft u de kassabon nog? Nee, natuurlijk niet. Bewaart u de kassabonnen van maanden geleden?

Een afschrift van de pintransactie dan? Ik betaal altijd contant.

Zijn er getuigen die u daar gezien hebben? Ik mag aannemen van wel. Er lopen tientallen mensen rond in zo'n supermarkt.

Maar natuurlijk is er niemand gevonden die Pieterse daadwerkelijk gezien heeft.

Fiona en ik zijn de laatste weken enorm in populariteit gestegen bij de collega's. We gaan even koffie drinken en we worden meteen omringd door een leger aan deskundigen. "Rick Pieterse heeft het gedaan." hoor ik rechts van me. "Hij is de eerste keer nog tegengehouden door die lui van de schadeafdeling, maar toen die in vergadering waren kon hij zo doorlopen en Van den Dungen doodslaan. Die criminelen moeten ze levenslang opsluiten." "Zo simpel is dat niet." klinkt het links. "Iemand die fraude pleegt om daar beter van te worden is nog niet direct een koelbloedige moordenaar. Ook criminelen hebben hun vakgebieden." "Maar het is wel een gewelddadig typ. Dat zie je aan die vechtpartij in de voetbalkantine" "Je moet kijken naar wie er van de moord heeft geprofiteerd." is weer een andere deskundige visie. "Die Boersma, die heeft dank zij de moord zijn dochtertje kunnen laten behandelen. Die heeft het meest geprofiteerd van de moord." "Maar hij zat in vergadering! Dan kan hij toch nooit tegelijk de moord gepleegd hebben!?" "Dan heeft hij zijn vrouw gestuurd." "En dat kind dan? Buurvrouw, wilt u even oppassen? Ik moet even een moord plegen." "Mensen, het is toch allemaal duidelijk: we hebben iemand met een goed motief en hij kon naar binnen. Een en een is twee, toch?".

Daarna wordt het allemaal wat minder verstaanbaar, omdat verschillende discussies door elkaar gaan lopen. Ik ontloop de drukte even door naar het toilet te gaan. De stilte geeft mij de ruimte om zelf even alles op een rijtje te zetten. Rick Pieterse heeft een motief, hij zou binnengekomen kunnen zijn en hij is een gewelddadig type. Maar is het ook iemand, die bewust een gebouw binnengaat om een moord te plegen? Erop slaan als je in je gezicht wordt uitgedaagd is nog iets anders dan moord met voorbedachten rade. Dan is een type als Teun Boersma waarschijnlijker. Getergd tot het uiterste en met de rug tegen de muur om zijn dochtertje te redden. Daar lijkt alles voor te moeten wijken. Ook moord? En hij heeft een passend alibi. Hij zat in vergadering.

Ik schuif bijna ongemerkt weer aan en hoor dan "Waar kom jij ineens vandaan?" Ik leg uit, dat ik even naar het toilet ben geweest. Een paar tellen later komt ineens de stem van Patrick boven alles uit: "Maar dat is het! Die Teun Boersma was in vergadering, maar hij kan toch tussendoor even naar het toilet zijn gegaan? Of er kan een plaspauze zijn geweest. En in die tijd kan hij toch even naar boven zijn gelopen en zijn baas de hersens in hebben geslagen. Niemand die er erg in heeft en het lijkt, dat hij een prachtig alibi heeft!"

We vragen André Koelewijn om deze mogelijkheid even na te gaan. Een uur later rapporteert hij al over de mail.

Amersfoort, 5 oktober 2012

Van: André Koelewijn

Aan: Willem van Oosterhout & Fiona Buurman (DNB)

De vergadering van de schadeafdeling heeft inderdaad een plaspauze gehad. Rond een uur of tien (kan ook half tien of kwart over tien geweest zijn; helemaal eensluidend zijn de verklaringen van de mensen van de schadeafdeling niet) is de vergadering even stilgelegd. Een goede reconstructie wie toen wat heeft gedaan is moeilijk te maken, omdat de verschillende verhalen elkaar tegenspreken. Sommigen gingen kletsen met elkaar; anderen gingen naar het toilet of koffie halen. Het lijkt erop, dat Tineke Bokkesteeg, Mandy Groot en Teun Boersma boven naar het toilet zijn geweest. De dames uiteraard naar het damestoilet en Teun naar het herentoilet en dat bemoeilijkt een goede reconstructie. Teun beweert, dat hij vrij snel weer beneden was en de dames van de trap heeft zien komen. Hij heeft beneden inderdaad nog iemand bij de koffieautomaat gesproken, maar enig tijdsbesef is achteraf moeilijk meer te maken.

Met vriendelijke groet,

André Koelewijn.

15. Een romantisch diner

Amersfoort, 6 oktober 2012

Van: André Koelewijn

Aan: Willem van Oosterhout & Fiona Buurman (DNB)

Vanmiddag was de derby IJsselmeervogels – Spakenburg, de absolute topper in het amateurvoetbal. De derby trekt publiek tot uit de verre omstreken en het hele dorp was natuurlijk aanwezig om de krachtmeting tussen de roden en de blauwen te volgen. Ik ben er uiteraard ook. De nieuwe aankoop Bert van Zeeland opent de score voor IJsselmeervogels al na vijf minuten met een schitterend afstandsschot, maar helaas maken de blauwen vlak voor rust weer gelijk.

Tijdens de rust raak ik aan de praat met Kees de Graaf, net als ik een enthousiaste rode supporter. Met hem praat ik vaak over voetbal, maar soms ook over andere dingen. Deze keer zegt hij ineens. "Jij zit op dat bedrijf van Johan Van den Dungen, toch?" Na zo'n directe opening heeft het geen zin om vast te houden aan geheimhouding en dus heb ik bevestigend geantwoord. Hij zegt dan: "Die heb ik vlak voor zijn dood nog gezien in restaurant Het Lachende Hert. Hij zat daar met een vrouw te eten en die vrouw was beslist niet Martha. Mensenkinderen, wat een lekker wijf had die Johan aan de haak geslagen. Ik zat daar zelf met mijn eigen Marion en dan kun je niet al te intensief blijven kijken, maar ik dacht wel, die Johan, die doet dat helemaal niet verkeerd. Ik bedoel, Martha is een lief mens, maar als je zo'n snoepje aan de haak kunt slaan, dan laat je die toch niet lopen, of wel soms? Ik liep toen ik afgerekend had nog bij hem langs om hem te groeten, maar hij ging helemaal op in dat mokkel en heeft mij helemaal niet gezien."

Ik antwoord, dat dit belangrijke informatie is, die de politie vast en zeker zal willen weten. Maar dan begint de tweede helft en richten wij onze aandacht weer helemaal op het voetbal. Bert van Zeeland laat zien, dat hij een van de beste aankopen is van de laatste jaren, want in blessuretijd scoort hij nog het winnende doelpunt.

Met vriendelijke groet,

André Koelewijn.

De mail van André Koelewijn zit maandagmorgen in mijn mailbox. Als ik hem gelezen heb, dan loop ik naar Fiona toe. Die blijkt de mail al gelezen te hebben en haar verrassing spontaan geuit te hebben aan de collega's aan hetzelfde bureaublok. "Mannen zijn ook allemaal hetzelfde." Janny Geelhart laat geen gelegenheid voorbijgaan om het verschil tussen mannen en vrouwen breed uit te meten. "Ze lopen hun pik achterna en vrouw en kinderen kunnen barsten. En als ze dan een keer tegen de lamp lopen, dan spelen ze de vermoorde onschuld. Nou, als dit mij zou overkomen, dan zou ik hem ook zijn hersens hebben ingeslagen." "Stop maar met zoeken, mensen. We hebben de dader al. Janny heeft het gedaan! ... De man krijgt altijd maar de schuld, maar zij moet ook wat in hem gezien hebben. Dat vergeet je". En daarna ontardt de discussie in het uitwisselen van vrouwonvriendelijke en manonvriendelijke hatelijkheden. Als ik mijn collega's niet beter zou kennen, zou mij zorgen gaan maken over ongewenste omgangsvormen.

John Boeve heeft de mail van André Koelewijn ook ontvangen en hij heeft er onmiddellijk actie op ondernomen. Aan het eind van deze week krijgen we een paar verslagen van verhoren.

Naam: Kees de Graaf

Leeftijd: 40 jaar

Woonplaats: Geboren en getogen in Spakenburg, maar tegenwoordig Putten.

Wat is uw relatie met Johan Van den Dungen? Mijn zoon Dennis zit bij David Van den Dungen in de klas. De jongens zijn bevriend geraakt en zo hebben wij ook kennis gemaakt met Johan en Martha.

Wanneer was het diner waar u Van den Dungen aantrof met een andere vrouw? Ik heb geen idee. Ik denk een maand of twee geleden. Misschien drie.

Kunt u de andere vrouw beschrijven? Oef, daar vraagt u mij wat. Gewoon een lekker jong ding. Een gezonde Hollandse meid. Wat moet ik meer vertellen?

Kleur haar, kleur ogen, make-up lengte, kleding, andere opvallende uiterlijkheden: Tja, daar vraagt u me wat. Blond volgens mij. Maar dat weet ik niet meer zeker. Ik heb er gewoon niet op gelet. Wist ik veel, dat ik haar aan de politie moest beschrijven?

U hebt een hele avond naar een mooie vrouw zitten kijken en kunt geen beschrijving van haar maken? (grinnik) Ja, daar komt het wel op neer.

Naam: Marion de Graaf

Leeftijd: Is dat belangrijk voor uw dossier?

Woonplaats: Putten

Weet u wanneer het bewuste diner was? Het was in elk geval na onze vakantie. Dat is dus na 4 augustus. Precies weet ik het ook niet meer

Hebt u de dame waar uw man het over heeft ook gezien? Ik zat met mijn rug naar Johan toe. Ik zag Johan alleen toen we weer naar buiten liepen. Ik heb helemaal niet gelet op met wie hij daar zat. Ik zag alleen, dat Johan heel druk in gesprek was en ik wilde hem niet storen.

Naam: Mireille Roodvogel

Leeftijd: 23 jaar

Functie: Serveerster in Het Lachende Hert

Weet u wanneer Johan Van den Dungen hier met een dame heeft gegeten? Dat kan ik zo nakijken. Even kijken ... Dat is op 14 augustus 2012 geweest.

Kunt u de dame in kwestie beschrijven? Even nadenken. Het was een knappe vrouw. Ik schat tussen de 25 en 35 jaar oud. Blond. Slank. Zo slank zou ik ook wel willen zijn. Ik vraag me af hoe ze dat doet. Ze droeg een mooie Esprit blouse. En ze sprak goed Nederlands, maar wel met een buitenlands accent. Iets Oost Europees.

Was er een plaats gereserveerd of waren ze spontaan langsgesproken? Dat moet u aan mijn collega Giovanni vragen.

Hoe is de nota betaald: Dat moet u aan mijn collega Giovanni vragen.

Hebt u gehoord waar de conversatie tussen Van den Dungen en de dame in kwestie zoal over ging? Meneer, daar gaan we altijd heel discreet mee om. Anders kunnen wij de deuren wel sluiten.

Mevrouw, het gaat hier om een moordzaak: O, wel, nu, als ik langs kwam, dan hadden ze het altijd over wat ze zouden bestellen. Waar ze het nog meer over gehad hebben, heb ik dus niet kunnen horen.

Naam: Giovanni Van Wageningen

Leeftijd: 27 jaar

Functie: Gastheer in Het Lachende Hert

Kunt u de dame beschrijven waarmee Johan Van den Dungen hier heeft gedineerd?

Tja, een dame met een verzorgd uiterlijk. Mijn leeftijd ongeveer. Blond, licht golvend haar. Fraai opgemaakt, waardoor haar lippen heel sprekend waren. Het was wel opvallend, dat ze er heel Nederlands uitzag, maar Nederlands met een Amerikaans accent sprak.

Was er een plaats gereserveerd of waren ze spontaan langsgekomen? Er was gereserveerd voor twee personen. Ik heb de reservering zelf aangenomen. Het viel mij wel op, dat Johan Van den Dungen de reservering zelf deed. Anders laat hij Riet – Riet Koning, zijn secretaresse – de reserveringen altijd doen.

Hoe is de nota betaald? De nota is opgestuurd naar Eempolis. Dat doen wij wel vaker. Eempolis is altijd heel strikt in betalen, dus dat is geen enkel probleem.

Hebt u gehoord waar de conversatie tussen Van den Dungen en de dame in kwestie zoal over ging? Dat moet u aan mijn collega Mireille vragen. Ik heb zelf alleen hen de tafel gewezen en Johan Van den Dungen laten tekenen voor de nota. Zij heeft de daadwerkelijke bediening gedaan.

Naam: Riet Koning

Leeftijd: 56 jaar

Functie: Secretaresse van de directie van Eempolis

Weet u met wie Johan Van den Dungen op de avond voor zijn dood een diner afspraak had? Nee, dat weet ik niet. En dat vind ik vreemd, want als zijn secretaresse weet ik dat soort dingen altijd.

Komt het vaker voor, dat Johan Van den Dungen zelf een restaurant reserveert? Dat komt bijna nooit voor. Zelfs als hij met Martha en de kinderen gaat eten, dan vraagt hij mij meestal om een restaurant te reserveren.

Naam: Frank Prins

Leeftijd: 38 jaar

Functie: Boekhouding Eempolis

Hebt u de nota van het diner van Johan Van den Dungen? Die moet ik wel ergens kunnen vinden. Even kijken, ja, hier is hij. Een nota, gedateerd 21 augustus 2012, betreffende een diner van 14 augustus 2012. Een betalingstermijn van veertien dagen en hij is precies op 4 september betaald.

Wat staat er nog meer op de nota? Een totaalbedrag van € 124,80. Drie gangen plus koffie, twee glazen wijn en veel frisdrank.

Hoe laat is de nota opgemaakt? Op 14 augustus 2012 om 22.07 uur

Is deze manier van afhandelen gebruikelijk? Ja. Een nota als deze boeken we routinematig in. Johan en Kevin bepalen zelf met wie ze gaan eten. Het Lachende Hert is een restaurant waar met name Johan graag gaat eten. En de betaling gaat

toch langs Johan – in dit geval langs Kevin – dus als de nota niet klopt, dan horen we het vanzelf.

Naam: Martha Van den Dungen

Leeftijd: 42 jaar

Wist u, dat uw man op de avond voor zijn dood een diner afspraak had met een andere vrouw? Ik ben niet zo gecharmeerd van de toon waarop u deze vraag stelt, jongeman. U insinueert, dat mijn Johan vreemd zou gaan. Vergeet het maar. Het zevende gebod luidt: Gij zult niet echtbreken. Johan en ik zijn getrouwd en dat betekent, dat we voor de Heer aan elkaar verbonden zijn. Ik heb nooit belangstelling gehad voor andere mannen en Johan heeft nooit belangstelling gehad voor andere vrouwen, althans niet in de betekenis die u insinueert. Als Johan een diner heeft gehad met een andere vrouw, dan moet hij daar een zakelijke reden voor gehad hebben.

Goed, kunt u dan de laatste vierentwintig uur voor de dood van uw man beschrijven? Johan is op die dinsdag gewoon naar kantoor gegaan. Hij ging dinsdag alleen; de kinderen hadden afspraken bij vrienden en ik ging het huishouden doen. Rond lunchtijd belde Johan naar huis, dat hij niet thuis zou komen eten. Er was een belangrijke zakelijke afspraak tussen gekomen. Op zich is het niet zo vreemd, dat Johan niet thuis komt eten, alleen weet hij dat meestal wel lang van tevoren in te plannen. Ik vroeg daarom waarom hij op het laatste moment hiermee kwam, maar Johan zei, dat hij het ook allemaal nog niet precies wist, maar dat hij 's avonds het hele verhaal wel zou vertellen.

Maar om 23.00 uur was Johan nog niet thuis en toen ben ik naar bed gegaan. Ik weet niet hoe laat hij uiteindelijk thuis is gekomen, maar wel, dat hij 's nachts nogal heeft lopen woelen. Hij praatte ook in zijn slaap, maar ik kon niet verstaan wat hij zei.

's Morgens was hij later dan normaal zijn bed uit. Waarschijnlijk heeft hij zo lang lopen piekeren, dat hij pas heel laat in slaap is gevallen. Maar hoewel hij later dan gebruikelijk zijn bed uit was, ging hij wel op normale tijd naar kantoor. Ik vroeg nog wat er allemaal aan de hand was, maar Johan zei, dat het een veel te lang verhaal was en dat hij het die avond wel allemaal rustig zou vertellen.

Naam: Paula Van den Dungen

Leeftijd: 16 jaar

Weet jij iets van een vrouw waarmee je vader op de avond voor zijn dood een diner afspraak had? Bedoelt u, dat papa achter de rug van mama om een romantische afspraak had? (Giechel) U heeft wel fantasie. Dat zou papa nooit doen. Hij was wel heel druk met zijn werk, maar als hij vrij was, dan was hij altijd met mama en ons bezig. Papa zou een romance achter onze rug om veel te ingewikkeld vinden.

Heb jij je vader de laatste vierentwintig uur voor zijn dood nog gezien? Op dinsdag is hij gewoon naar zijn werk gegaan. Hij kwam niet thuis voor het avondeten en ik heb hem ook niet meer gezien. 's Morgens was hij al weg toen ik aan het ontbijt kwam. Mama heeft David en mij met haar eigen auto naar kantoor gebracht voor

ons vakantiewerk. Omdat we wat later waren dan anders zijn we meteen aan het werk gegaan. We wilden met de lunch even bij papa langs gaan. En toen gebeurde ... dat. Evert heeft ons toen goed opgevangen. Hij heeft ons persoonlijk verteld, dat papa dood was en ik ben blij, dat we dat niet in de grote groep hoefden te horen.

Naam: David Van den Dungen

Leeftijd: 14 jaar

Weet jij iets van een vrouw waarmee je vader op de avond voor zijn dood een diner afspraak had? Bedoelt u een romantische afspraak achter onze rug om? Dat geloof ik niet.

Heb jij je vader de laatste vierentwintig uur voor zijn dood nog gezien? Papa is dinsdag pas laat thuisgekomen. Ik zag hem wel thuiskomen, maar hij zag er niet uit alsof hij aanspreekbaar was. 's Morgens was hij nog net zo. We zouden met hem meerijden, maar omdat Paula zich verslapen had, kon hij niet op ons wachten. Mama heeft ons toen weggebracht.

16. Mogelijkheden

Fiona en ik zijn weer naar Amersfoort afgereisd. Daar ontmoeten we André Koelewijn en John Boeve. Boeve vat alles nog een keer voor ons samen.

“Op dinsdagochtend ontdekt Van den Dungen de fraude van Boersma. Hij ontbiedt Boersma voor de middag. Maar rond lunchtijd gebeurt er iets. Hij belt naar huis, dat hij niet thuis komt eten.” “En hij belt mij of wij de volgende dag wat later kunnen komen,” vul ik aan. Boeve gaat verder. “Hij bestelt Boersma af voor die middag en hij reserveert een restaurant. Daarbij passeert hij zijn secretaresse door zelf te bellen en haar in het ongewisse te laten. ’s Avonds heeft hij een diner met een onbekende dame met een buitenlands accent. De meningen verschillen over wat voor accent het precies is. En we hebben in het bedrijf nog wat rondgevraagd of mensen iemand kennen die aan de beschrijving voldoet. Maar tot nu toe hebben we nog niemand ontmoet die de dame in kwestie herkent. Niet bij het personeel van Eempolis en niet bij de familie Van den Dungen. Van den Dungen dineert de hele avond met de onbekende dame, maar blijft daarbij opvallend alcoholvrij. Is zij geheelonthouder of moest hij zijn hoofd fris houden? Dat blijft onduidelijk.

Van den Dungen gaat niet rechtstreeks naar huis. Hij rekt af om 22.07 en is een uur later nog niet thuis. Het is van het restaurant naar zijn huis nog geen half uur met de auto.

Vol van de indrukken komt hij thuis en zonder iets los te laten vertrekt hij de volgende morgen weer naar kantoor. Daar zit hij door de vergadering van de schadeafdeling een groot deel van de ochtend op een vrijwel lege bovenverdieping, waar hij tussen kwart voor tien en half elf vermoord wordt.”

“Laten we de verschillende mogelijkheden nog eens nagaan. Allereerst Rick Pieterse. Die heeft een motief. Hij is voor het oog van zijn vrienden vernederd door het beslag op zijn auto. Het is een opvliegend type. Hij zegt zelf die ochtend boodschappen te zijn gaan doen, maar hij heeft geen kassabon meer en contant betaald. Het personeel van zo’n supermarkt ziet zo veel klanten langskomen, dat daar geen getuigenis uit komt. Het alibi is niet onlogisch, maar wordt door niets bevestigd. Met andere woorden: hij heeft geen alibi. Hij heeft wel motief en gelegenheid. Hij zou via de fietsenstalling het gebouw binnen kunnen komen en Van den Dungen een klap voor zijn hoofd kunnen geven. Hij heeft dat al een keer eerder gedaan, al werd hij toen op tijd tegengehouden. Heeft hij het nog een keer geprobeerd? Het zou goed kunnen. Hij heeft er het karakter voor en zijn motief is erg sterk. Ik geloof namelijk, dat vooral de publieke vernedering om zijn Porche te vorderen ten overstaan van zijn vrienden genoeg pijn doet om een motief te zijn.

Dan hebben we Teun Boersma. Ook hij heeft een duidelijk motief, al is dat van een heel andere orde. De behandeling van zijn dochter was in het geding en hij was bereid om daarvoor ver te gaan. Ik persoonlijk geloof, dat hij voor zijn dochter tot alles in staat zou zijn. Hij heeft ook de gelegenheid gehad. Hij was weliswaar in vergadering, maar om een uur of tien had die vergadering een plaspauze. Hij is toen naar boven gegaan, als enige naar het herentoilet, voor zover wij hebben kunnen nagaan. Je kunt naar boven gaan, de moord plegen en dan terugkomen alsof je zojuist van het toilet terugkomt. De collega’s vinden dat heel plausibel en zijn overigens ook helemaal vergeten waar jij precies was, zeker als er kort daarop zo’n dramatische mededeling in de groep gedaan wordt. De tijdlijnen die we hebben kunnen uittekenen zijn zo vaag en tegenstrijdig, dat daar zeker ruimte is geweest om de moord te plegen. Maar heeft hij het ook gedaan?

En dan hebben we de onbekende dame. Was dat romantisch of zakelijk?” “Ik houd het op romantisch,” reageert Fiona. “Van den Dungen reserveert het restaurant zelf buiten zijn secretaresse om. En hij kijkt zijn tafelgenoot zo diep in de ogen, dat hij een groet van een bekende totaal negeert. Thuis vertelt hij niets. Hij had tot woensdagavond nodig om een goede smoes te verzinnen. Anders vertel je het toch wel aan je vrouw?”

“Toch denk ik, dat het een zakelijk diner was,” reageert André Koelewijn. Als hij een clandestien romantisch diner heeft, dan laat hij de rekening toch niet naar de zaak sturen?” Maar daar heeft Fiona ook over nagedacht. “De boekhouding verwerkt die bonnen zonder ergens over na te denken. Het zou verdacht zijn om in een restaurant waar je vaker zakelijk komt ineens contant af te rekenen.” Koelewijn is het nog niet met haar eens. “Je moet ook naar de lijst met genoten consumpties kijken. Nauwelijks alcohol. Op een romantisch diner zou hij wel veel meer losgegaan zijn.”

“Maar waar brengt ons dat allemaal?” vraagt ik. Fiona heeft een theorie klaar. “Martha kan erachter gekomen zijn, dat hij vreemd gaat. Misschien heeft ze dat wel gehoord toen ze de kinderen naar kantoor bracht. En toen is ze naar boven gestoven om haar man een lesje te leren. Het is toch verdacht, dat ze op het tijdstip van de moord vlak bij geweest moet zijn en daar zelf niets over verteld heeft?”

“Maar met hetzelfde gemak kunnen Paula en David het dan ook gedaan hebben. Ook die kunnen van het overspel van hun vader gehoord hebben en maatregelen hebben genomen.” André Koelewijn denkt in een andere richting. “Ik geloof niet in een moord door Martha of een van de kinderen. Ik heb hen gesproken en ze komen mij helemaal niet over als mensen die een moord hebben gepleegd. Ze lijken mij oprecht geschokt. Rick Pieterse en Teun Boersma lijken mij meer voor de hand liggende kandidaten. Dat zijn er meer de types voor.” “Maar wat zegt dat anno 2012 nog?” vraagt Fiona zich af. “Lijken alle moordenaars op moordenaars? Je kunt met hetzelfde geld beweren, dat Teun Boersma en Rick Pieterse al snel de schijn tegen hebben en dus nooit met een moord zouden kunnen weggelopen. Dan zouden zij het juist niet gedaan hebben.”

“Theorieën genoeg,” concludeert John Boeve. “Maar geen een met ook maar een greintje bewijs.” En daarmee is de conclusie, dat het onderzoek muurvast zit, volkomen gerechtvaardigd.

17. Monique de Liège

Enigszins terneergeslagen kom ik terug op kantoor. De curator kan niet verder met het zoeken van oplossingen omdat de moord nog niet opgelost is. En het moordonderzoek zit muurvast. Ik barst bijna uit elkaar van de energie om aan dit dossier aan de slag te gaan, maar ik kan niets doen. Dat frustriert mij mateloos. Ik ijsbeer door de gang, maar dat helpt me ook niet verder. Zuchtend ga ik maar andere werkzaamheden doen.

De telefoon gaat. Een 0032 nummer. België dus. Routinematig neem ik de telefoon op. “Goedemiddag, u spreekt met Monique de Liège van de FSMA, de Belgische toezichthouder.” zegt een damesstem in goed Nederlands met een duidelijk Frans accent. Kennelijk een Waalse die het Nederlands op school heeft geleerd. “Spreek ik met mijnheer Van Oosterhout?” “Ja, daar spreekt u mee.”. “O goed. Ik vroeg mij af of de heer Van den Dungen u nog gesproken heeft over de opgave van het premie-inkomen in België?”. De frustratie die net weer een beetje gedaald was komt weer in alle hevigheid terug. Moeten we het nu echt hebben over die formaliteiten? denk ik. Maar ik realiseer mij, dat die frustratie mij niet verder helpt en dus antwoord ik beleefd: “Nee, de heer Van den Dungen is overleden.” “Overleden?” klinkt het verbaasd. “Wanneer?” Het laatste woord klinkt heel ongerust. “Twee maanden geleden. Hij is vermoord vlak voordat hij met mij een toezichtgesprek zou hebben.” Ik hoor een geluid, dat op een “O” lijkt en daarna is het een volle minuut stil. Dan komt er plotseling een ferm “Ik denk, dat het van groot belang is, dat wij elkaar spreken. Kunt u overmorgen naar Brussel komen?” Het klinkt als een bevel en zo vat ik het ook op. Overmorgen om 10.00 uur afspraak in Brussel ten kantore van de FSMA.

Er zijn nog meer verzekeraars in Nederland die om mijn aandacht vragen. Zoals de Zeister Verzekerings Combinatie, waar Pepijn Waterman kandidaat is om als bestuurder aan te treden. Op de dag tussen het telefoongesprek en de afspraak in Brussel heb ik met hem een toetsingsgesprek. En dan blijkt de verzekeringswereld toch weer bijzonder klein. Waterman toont zich een kundig bestuurder voor de Zeister Verzekerings Combinatie. Maar wat hij over de gebeurtenissen inzake Eempolis te zeggen heeft vind ik nog veel interessanter. Lang nadat Waterman vertrokken is zit ik er nog over te piekeren.

We rijden vrijwel zonder file naar Brussel. “Goedemorgen, wij zijn Willem van Oosterhout en Fiona Buurman van De Nederlandsche Bank. We hebben een afspraak met Monique de Liège.” “Akkoord. Wilt u mij volgen?” We worden naar een vergaderzaal gebracht. We hoeven niet lang te wachten of de deur gaat weer open en een prachtig mooie vrouw verschijnt. Ze heeft blond, licht golvend, halflang haar en blauwe ogen. Haar oogschaduw en lippenstift zijn met zorg aangebracht en accentueren haar vrouwelijkheid. Haar oorbellen zijn niet te missen. Twee enorme metalen cirkels dansen vrolijk heen en weer als zij haar hoofd beweegt. Daaronder pronkt een goed gevulde witte blouse boven een wijde blauw met rood gedessineerde rok. Haar uitdagende decolleté wordt opgesierd door een subtiel gouden kettinkje. Ondanks haar leeftijd – ik schat haar nog geen dertig – straalt ze een krachtige persoonlijkheid uit. Onwillekeurig geniet ik even bewonderend van deze betoverende verschijning.

Dan roep ik mijn hormonen tot de orde en geef ik haar zakelijk een hand. “Willem van Oosterhout” – “Monique de Liège”- “Fiona Buurman”.

Monique de Liège valt met de deur in huis. “Wij hebben u een vraag gesteld over de nihil-opgave van Eempolis ten aanzien van het premie-inkomen. U hebt ons daarop een antwoord gegeven, maar dat antwoord kon niet juist zijn. In uw antwoord gaf u aan, dat ik bij meer

vragen mij rechtstreeks tot Eempolis kon wenden en dat heb ik gedaan.”. Enigszins beschaamd herinner ik mij, dat ik dat inderdaad heb gedaan. Ik was de vragen over oninteressante lijstjes die moesten worden ingevuld een beetje zat en ik had gedacht er met zo’n slotzin gemakkelijk verder onderuit te kunnen komen. Monique de Liège laat op geen enkele manier blijken, dat zij de desbetreffende passage net zo oncollegiaal heeft opgevat als hij was bedoeld en gaat verder: “Ik heb toen gebeld met het nummer van Eempolis, dat DNB ons destijds bij de notificatie heeft opgegeven en ik heb gevraagd naar de directie. De heer Van den Dungen was het enige directielid, dat op dat moment aanwezig was en ik werd met hem doorverbonden. De heer Van den Dungen schrok hoorbaar van wat ik hem te vertellen had en vroeg mij om hem tête à tête te ontmoeten. Hij zei, dat hij de volgende dag een afspraak met u had en dat hij graag voor dat gesprek nog een ontmoeting met mij zou willen hebben. Ik heb daarin toegestemd. Het was inmiddels het eind van de ochtend en ik gaf aan tegen het eind van de middag in Amersfoort te kunnen zijn. Van den Dungen stelde toen voor om er een eetafspraak van te maken. Dat hebben we gedaan.”

Bij Fiona valt het kwartje wat eerder dan bij mij. “Dus u was die romantische afspraak van Johan Van den Dungen!”. “Pardon?” En Fiona begint te vertellen van het moordonderzoek en het romantische diner, dat Van den Dungen daags voor de moord gehad zou hebben. Monique de Liège begint te lachen en wordt dan plotseling weer heel ernstig. “Ja, de heer Van den Dungen had inderdaad een diner met mij, maar romantisch zou ik het niet willen noemen. Ik geloof onmiddellijk, dat hij een bekende in zijn omgeving niet gezien heeft. Het verhaal dat ik hem vertelde betekende namelijk nogal wat voor hem.”

“Wat was dat verhaal dan?” vraag ik. En Monique de Liège begint te vertellen. Fiona en ik hangen aan haar lippen net zoals Johan Van den Dungen gedaan moet hebben. De wereld is gedurende anderhalf uur niet groter dan de fraaie gelaatstreken van Monique de Liège en haar indrukwekkende verhaal. En langzaam wordt mij duidelijk, dat ik die onbenullige formaliteit van de foutieve premieopgave veel serieuzer had moeten nemen dan ik gedaan heb.

Nu weten we het. Na het verhaal van Monique de Liège is er maar één persoon die Johan Van den Dungen vermoord kan hebben. Maar we hebben nog steeds geen bewijs.

Vanuit Brussel rijden we rechtstreeks door naar Amersfoort. Vanuit de auto bellen we met André Koelewijn. Hij zorgt, dat John Boeve ook aanwezig is. We vertellen het verhaal van Monique de Liège. Beide heren zijn het met ons eens, dat er nu nog maar één persoon is die de moord gepleegd kan hebben.

We besluiten om direct door te gaan naar Kevin De Zwart. “Meneer De Zwart,” opent John Boeve het gesprek. “Wij willen het met u graag nog even hebben over een brief van de FSMA die Johan Van den Dungen in zijn bezit had.” “Brief van de FSMA? Maar die had ik toch ...?” “Vernietigd. Inderdaad meneer De Zwart. Kevin De Zwart, ik arresteer u wegens de moord op uw compagnon Johan Van den Dungen.”

18. De verklaring

“Ik snap het verhaal nog niet helemaal. Vertel het nog eens vanaf het begin.” En ik begin weer bij het begin.

“Het begon toen Kevin De Zwart als werd aangenomen bij Maas Verzekeringen. Hij liet daar al snel zien een neus te hebben voor het beoordelen van grote risico's. Hij begon als stagiair weddenschappen af te sluiten op posten die ter acceptatie werden aangeboden. Hij wedde bij de eerste aanmelding van een post of die nadat die door de acceptatiemolen was gegaan zou worden geaccepteerd of niet. Dat ging dan om een paar euro en werd vooral als spelletje gezien. Al snel viel op hoe vaak De Zwart dit spelletje won en toen is Maas Verzekeringen dat zakelijk gaan gebruiken. Hij werd risico-indicator. Als De Zwart een risico zag zitten, dan werd de acceptatie vluchtig afgehandeld. Zo niet, dan werd een post aan een minutieus onderzoek onderworpen. De Zwart bleef maar goed scoren en zo werd een post die De Zwart beviel op enig moment blind geaccepteerd.

We weten niet precies hoe het precies begon, maar De Zwart ging misbruik maken van het vertrouwen dat hij kreeg. Als iemand hem een leuk bedrag aanbood, dan was hij bereid een negatief advies om te zetten in een positief advies. Daarmee daalde natuurlijk zijn score, maar zijn reputatie binnen het bedrijf was zo goed, dat niemand daar conclusies uit trok. Achteraf is uit de schadestatistiek redelijk goed te markeren wanneer De Zwart ermee is begonnen, maar toen keek niemand daarnaar.

De Zwart ging nog verder. Ook als corrupte acceptant kreeg hij op een bepaald moment bekendheid in bepaalde kringen. Toen kwam hij in contact met de drugsmafia. Excuus, ik moet mij zorgvuldiger uitdrukken, met een bende die op grote schaal in drugs handelde. En hij ging verzekeringen aan hen verkopen. Eerst alleen redelijk onschuldige verzekeringen zoals de panden waarin de drugsgelden werden belegd en de lege containers. Maar op een gegeven moment ging hij ook de drugstransporten zelf verzekeren. Hij hielp de drugscriminelen ook met een risicoanalyse voor de transporten, bijvoorbeeld door het zo inrichten van de transporten dat er gemakkelijk bij schade onder dekmantel schade geclaimd kon worden. Het meest aansprekende voorbeeld vond ik zelf het geval waar een lading drugs in zee verdween en er door Maas Verzekeringen een voorraad dure wijn is vergoed. De dossiervorming hiervan is een briljant staaltje vakwerk. Het tekent hoe goed De Zwart door had hoe het verzekeringswereldje werkt. Vergeet niet, dat het hier om schadeverzekeringen gaat. De anti-criminaliteitswetgeving staat bij schadeverzekeringen op een veel lager pitje dan bij levensverzekeringen. De Wwft, de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme, is op schadeverzekeraars niet van toepassing en zijn drugsvrienden kwamen dus goed weg met zaken als cliëntidentificatie. En drugstransporten zijn verzekeringstechnisch een heel goed risico. De drugsbaronnen zijn veel alerter op allerhande risico's, dan welk bonafide bedrijf ook. De Zwart kon zijn schaderatio er dus ook nog mee oppoetsen.

Maar zoals dat vaker gaat bij briljante criminelen liep dit ook stuk op een onbenullig toeval. De Zwart was even naar het toilet toen zijn telefoon ging. Een collega met een stem die op die van De Zwart lijkt nam de telefoon op en aan de andere kant van de lijn deed iemand een voorstel om een bepaald risico geaccepteerd te krijgen met een bonus voor De Zwart. Voordat de beller doorhad, dat hij niet met De Zwart zelf aan de telefoon zat had hij al een heel boekje open gedaan. De collega ging het bij zijn baas melden en zo liep De Zwart tegen de lamp.

Maas Verzekeringen heeft toen De Zwart op staande voet ontslagen, maar verder geen richtbaarheid aan de zaak gegeven. Ze hadden nogal knullig blind achter De Zwart

aangelopen en hem feitelijk een machtspositie gegeven die hij formeel helemaal niet had. Dat vonden ze nogal beschamend en daar wilden ze graag zo weinig mogelijk ruchtbaarheid aan geven.

Maar veel belangrijker: Maas Verzekeringen had zaken gedaan met een criminele bende. Ze dachten niet, dat ze dat goed aan het publiek zouden kunnen verkopen en dus hebben ze dat angstvallig stil gehouden.

De schadevergoeding die De Zwart moest betalen is vastgesteld op het salaris van de lopende maand plus openstaande vakantiedagen. Met andere woorden: zo snel mogelijk wegwezen.

De collega in kwestie vond het allemaal nogal frustrerend, dat alles zo in zijn woorden “onder het tapijt geveegd werd”. Hij is zelf ook nooit in het openbaar bedankt voor zijn alerte reactie op het telefoontje. Hij is uiteindelijk ergens anders gaan werken en ik heb hem onlangs gesproken in een toetsingsgesprek. Het is Pepijn Waterman, nu van de Zeister Verzekerings Combinatie. Hij heeft me het hele verhaal in geuren en kleuren verteld tijdens zijn toetsingsgesprek.

Nu kent de criminele wereld niet echt een goed sociaal vangnet en De Zwart moest dus weer aan het werk om in zijn broodwinning te voorzien. Zo kwam hij bij Eempolis terecht. Niet echt een baan die paste bij zijn inmiddels wat uitbundige levensstijl, maar hij had tenminste brood op de plank.”

“Ik vond het al een merkwaardige stap van Maas Verzekeringen naar Eempolis.” merkt Fiona op. “Dat heb je zelfs nog gezegd.” bevestigt Ingrid Kraanvogel. Fiona verzucht: “Het leek zo onbelangrijk. Hadden we daar maar op doorgevraagd.”

“Zijn goede neus voor risico’s viel ook bij Eempolis op.” vervolg ik mijn verhaal. “Zo kwam hij al na een jaar in de directie. Dat lijkt een leuke functie, maar hij kreeg uiteindelijk maar weinig geld echt in het handje. De winst werd in het bedrijf gehouden en van zijn salaris moest hij ook nog eens de lening afbetalen. Toen is hij een filiaal begonnen vanuit zijn woonhuis in Oosterhout. We hebben sterk aangedrongen op het vierogenprincipe bij betalingen in de vestiging Amersfoort, maar statutair was De Zwart nog altijd zelfstandig bevoegd. Daar hebben wij namelijk niet naar gekeken. Een klein gaatje in het vierogenprincipe dat we hebben laten liggen. Maar voor De Zwart groot genoeg. Hij kon dus volkomen rechtsgeldig met een uittreksel van de Kamer van Koophandel in zijn eentje een bankrekening openen op het adres in Oosterhout en daar zaken gaan doen. Hij durfde niet veel in Nederland te gaan doen om te voorkomen, dat hij de concurrentie met Maas Verzekeringen of met Eempolis Amersfoort moest aangaan. Hij ging dus de grens over naar België. Eempolis had netjes genotificeerd, dus zijn activiteiten waren volkomen legaal. Als een klant wilde weten of hij wel met een bonafide bedrijf zaken deed, dan kon hij op de site van DNB zien, dat het hier ging om een verzekeraar met een vergunning die gerechtigd was om verzekeringen in België te verkopen. Geen vuiltje aan lucht dus. De notificatie van Piet Van den Dungen was namelijk nog steeds geldig.

Natuurlijk ging De Zwart vooral voor zijn passie: de zware risico’s. Niet via de beurs in Amsterdam of Rotterdam, maar via verschillende makelaars in België. Een totaal ander risicoprofiel dan Johan Van den Dungen wilde hebben, maar alles keurig binnen de grenzen van de vergunning.

Eempolis Oosterhout was een succes. Hoe kunnen we ook anders verwachten als Kevin De Zwart aan het roer staat. In het begin moest hij wat schipperen met de financiële middelen.

Hij was namelijk niet of nauwelijks herverzekerd. Hij wilde namelijk het risico niet lopen, dat Johan Van den Dungen via de herverzekeraar achter zijn clandestiene bijkantoor zou komen. In het herverzekeringswereldje wordt de link tussen Eempolis Amersfoort en Eempolis Oosterhout natuurlijk al snel gelegd. Grote schades kwamen dus helemaal voor eigen rekening. En daar moest hij iets op vinden. Want ook bij heel goede risico's kan er schade optreden. Maar je kunt een beetje creativiteit wel aan De Zwart overlaten. Als er schade was, dan traineerde hij de afhandeling van het dossier zo lang totdat hij weer voldoende premie had ontvangen om de schade te kunnen betalen. Dat was niet zo vaak nodig en daarom kwam hij ermee weg.”

Fiona vult aan: ”Hieruit betaalde hij ook zijn luxueuze levensstijl. Wij hebben in Amersfoort zijn BMW gezien. Die zou hij nooit hebben kunnen betalen van het geld dat hij volgens onze informatie ter beschikking had. We hebben in de verslagstaten zijn toelage en zijn aflossingen van de schuld kunnen volgen. Maar we hebben nooit vragen gesteld waar hij zijn BMW van betaalde.”.

“Ook daar hebben we overheen gekeken, inderdaad. Al snel kwamen zijn oude drugsvrienden ook weer binnen. Die kon hij in deze positie nog veel meer bieden dan vroeger bij Maas Verzekeringen. Als hoogste baas kon hij zijn beleid vrijuit bepalen. En zo kwamen er wat dubieuzere producten in zijn etalage. Zo bood hij zich aan als witwasbedrijf. Witwassen is een fluitje van een cent. Je betaalt € 100.000 aan verzekeringspremie, natuurlijk gesplitst over tien, twintig of honderd posten. En op één van die posten valt een schade van € 80.000. Het zijn allemaal gefingeerde risico's, dus je hoeft niet bang te zijn dat er echte schade valt. En dan heeft De Zwart € 20.000 verdiend en heeft de drugscrimineel € 80.000 wit geld.

De Zwart ging later nog verder. Hij ging de drugshandel ook financieren. Grote bedragen aan premies stak hij in de verschillende drugsprojecten. Af en toe liep hij even vast als er een grote schade viel net als hij in een groot transport had belegd, maar de kunst van het traineren had hij goed onder de knie en in de praktijk kwam er dan altijd op afzienbare termijn weer geld uit een andere transactie binnen.

Dit verklaart ook waarom De Zwart zo weinig op kantoor was. Hij had nog een tweede bedrijf aan te sturen.

De Zwart kon hier behoorlijk luxe van leven, totdat op een fatale dag er ruzie ontstond tussen een leverancier en een afnemer van drugs. In de haven van Antwerpen ontstond toen een schietpartij. Door een miraculeus toeval was onze eigen Patrick daar in de buurt en die heeft de politie gebeld.”

Patrick begint te glimmen. “Wow! Ja, ik heb inderdaad de politie gebeld toen ik hoorde schieten. Ik heb de politie later hele pakketten drugs in beslag zien nemen.”

“Die pakketten drugs waren op dat moment in het bezit van De Zwart en die had toen dus een miljoenenstrop. En het werd nog erger. Want bij die schietpartij vloog ook een loods in brand. En dat was net een van de bonafide verzekeringen van De Zwart. Hij kreeg er nog een miljoenenstrop bij uit de schade van de loods. De Zwart had zijn activiteiten in Oosterhout zoals gezegd niet of nauwelijks herverzekerd. Hij kreeg dus de volle mep voor zijn kiezen en die kon hij niet meer aan. Met traineren kon hij zo'n groot bedrag niet ophoesten.

Toen de schade niet betaald werd ging de eigenaar van de loods zich beklagen bij de FSMA. Die hadden net van ons gehoord, dat er nul premie in België was gesloten. Monique de Liège heeft ons toen geschreven, dat de nihilopgave niet klopte. Ik heb de brief doorgestuurd aan Eempolis in Amersfoort. Het toeval wil, dat op die dag net Kevin De Zwart op kantoor was. Die heeft de brief gezien en onderschept. Hij zat in een lastig parket. Hij moest een verklaring geven voor de gesloten premie. Maar hij kon ook weer niet al te enthousiast toegeven, dat er serieuze bedragen gesloten werden. Dan zouden de Belgische activiteiten natuurlijk prominent op de agenda van een toezichtgesprek met DNB komen en dan zou Johan Van den Dungen er achter komen. Hij heeft toen een antwoord gegeven, dat toegaf, dat er productie was, maar het belang ervan sterk bagatelliseerde. Monique de Liège prikte meteen door dat antwoord heen en heeft toen naar Eempolis gebeld. Nu kreeg ze Johan Van den Dungen te pakken die na twee zinnen al van zijn stoel afviel van verbazing.

Nu kennen we Johan Van den Dungen als iemand die mensen die hem belazeren persoonlijk wil aanpakken. Daar geniet hij met een sadistisch genoegen van. Rick Pieterse en Teun Boersma kunnen erover meepraten. Hij wilde Kevin De Zwart dus persoonlijk aanpakken. Nu wist hij, dat De Zwart de dag erna voor het toezichtgesprek op kantoor zou komen, maar waarschijnlijk niet veel vroeger dan kwart voor tien. Van den Dungen wilde iets meer dan een kwartier tijd hebben voor zijn persoonlijke kruistocht, maar hij wilde De Zwart ermee overvallen. Daarom heeft hij op de bewuste dinsdag De Zwart niet gebeld om vroeger te komen, maar simpelweg ons toezichtgesprek een half uur uitgesteld. Hij wilde van Monique de Liège graag alle details weten en daarom heeft hij haar uitgenodigd voor een diner. Monique de Liège ging op de uitnodiging in en heeft hem alle details die ze wist verteld. Dat verhaal maakte indruk op Van den Dungen. Hij had al snel door, dat hij helder moest blijven om dit allemaal te bevatten. Na het eerste glaasje wijn is hij dan ook volledig op fris over gegaan. Hij moet na het afscheid nog minstens een uur piekerend in het rond hebben gereden.

Op woensdagochtend heeft Van den Dungen De Zwart met een kopie van diens brief over het premie-inkomen in België in de hand heel zuigend verteld hoe hij hem te gronde zou richten. Die kopie had hij van Monique de Liège gekregen. Aan de kopie van de brief zag De Zwart, dat er geen ontkennen aan was en hij raakte in paniek. Hij pakte het dichtstbijzijnde object – het beeldje – en sloeg hard op het hoofd waar die onaangename woorden uitkwamen. Van den Dungen was op slag dood. In een miraculeus moment van rationeel denken heeft hij toen de vingerafdrukken van het beeldje geveegd en de kopie van de brief onder het bloedende hoofd van Johan Van den Dungen uit gehaald. Het sleepspoor in het bloed komt van deze kopie. Zijn bloedende handen heeft hij boven een van de planten gewassen met behulp van de karaf water die Van den Dungen op zijn bureau had staan. Daarna ging hij terug naar zijn eigen werkkamer, waar hij trillend op de ontdekking van de moord ging zitten wachten. Sandra Vogel was zo ontzet van de moord op haar baas, dat het haar niet eens is opgevallen hoe verfromfaaid De Zwart er al uitzag op het moment, dat hij nog van niets kon weten.”

19. De belangen van de polishouders

De moord is nu opgelost. Een van de doelstellingen van de curatele is bereikt. Maar het oplossen van de moord heeft niet de oplossing voor Eempolis gebracht. Integendeel, de problemen van Eempolis zijn er alleen maar groter op geworden.

De eerste bestuurder is dood; de tweede zit gevangen.

Er ligt een enorme schadeclaim van een afgebrande loods naast verschillende kleinere schades. De nauwkeurige administratie van De Zwart heeft nog wat kleinere drugspartijen blootgelegd. Die zijn uiteraard ook in beslag genomen, wat de verliezen voor De Zwart er nog groter op heeft gemaakt. De fiscus heeft zich nog niet gemeld, maar daarvan kunnen we ook een vordering verwachten die niet mals zal zijn. Naast de vennootschapsbelasting over het Oosterhoutse deel van het bedrijf is er ook nog de loonheffing van de twee medewerkers in Oosterhout die jarenlang zwart zijn betaald. En het zal me verbazen als daar geen boete overheen komt.

De euforie, dat de moord is opgelost maakt al snel plaats voor een verslagen gevoel, omdat het allemaal voor niets geweest lijkt te zijn. Operatie geslaagd, patiënt overleden als het ware. Om waarderingsgrondslagen, interventieladders of solvabiliteitsberekeningen hoef ik me niet meer druk te maken. Er liggen concreet meer rekeningen, dan Eempolis betalen kan; daar helpt geen rekentruc aan. Een onderscheid tussen het kantoor Amersfoort en het kantoor (als je het zo wilt noemen) Oosterhout kunnen we ook vergeten. Alle transacties van Eempolis Oosterhout zijn volkomen rechtsgeldig gedaan vanuit dezelfde rechtspersoon als Amersfoort. En dus gaat het mooie bedrijf in Amersfoort ook ten onder aan de activiteiten van De Zwart. Dat is een heel zure nasmaak van dit avontuur. Ik kan mij iets voorstellen bij het gevoel van een voetballer die in de blessuretijd van de Champions League finale de gelijkmaker scoort en daarna in de strafschoppenreeks de beslissende penalty mist.

Maar als behartiger van de consumentenbelangen is het mijn eer te na om stil te gaan zitten toekijken hoe het Eempolis schip zinkt. Ik wil nog iets proberen. Ik vraag André Koelewijn om een afspraak te maken met Maas Verzekeringen. Ik ga zelf mee op die afspraak. Ik wil zelf slagen of falen. Dat heeft niets met mijn rol of mijn verantwoordelijkheid te maken. Dat is eergevoel.

Het statige gebouw van Maas Verzekeringen heeft een heel andere uitstraling dan het gemoedelijke kantoor van Eempolis. Simon Worstenboom en Kees Weidesloot van Maas Verzekeringen zien er in hun onberispelijke donkerblauwe maatpakken ook heel anders uit dan Johan Van den Dungen en Kevin De Zwart. De hele geschiedenis van de moord en de drugshandel lijkt vanuit deze omgeving ineens heel ver weg. Ik betrap mijzelf erop, dat ik een ogenblik twijfel of het allemaal wel echt gebeurd is.

Maar ik weet waarom ik hier ben en ik ban de twijfel uit mijn gedachten. Onwillekeurig recht ik mijn rug en maak ik mijn schouders iets breder, alsof ik hun uitstraling van de maatpakken moet compenseren met mijn lichaamshouding.

“Goedemiddag heren, wat kan ik voor u betekenen?” opent Worstenboom het gesprek. “We komen u een portefeuille aanbieden.” zeg ik het maar meteen recht voor zijn raap. “DNB biedt mij een portefeuille aan? Dat zal dan wel een failliete boedel zijn.” Worstenboom zegt het wat spottend, maar ik reageer op bloedserieuze toon “Inderdaad. Eentje waar u waarschijnlijk flink op toe moet leggen.”. Ik zie beide heren bijna synchroon gaan verzitten.

Zo'n opening past duidelijk niet in hun systeem. Ik heb meteen hun aandacht. "Het gaat om de portefeuille van Eempolis." André Koelewijn neemt het van mij over en vertelt in het kort het verhaal van de moord en de clandestiene portefeuille uit Oosterhout. Daarna geeft hij informatie over aard van de verzekerde risico's, de nodige cijfers en andere zakelijke feiten. Allemaal eerlijk en onopgesmukt. Maas Verzekeringen hoeft de beerput niet meer zelf te openen. "U kunt uiteraard een due dilligence doen als u bang bent, dat wij de zaken te rooskleurig voorstellen." grap ik tussendoor. De heren lachen wat geforceerd, waaruit ik opmaak, dat ze precies begrijpen waar we het over hebben.

"En waarom zouden wij geld in deze bodemloze put gooien?" Kees Weidesloot neemt het stokje over van Simon Worstenboom. Deze vraag heb ik natuurlijk voorbereid.

"De financiële wereld heeft de laatste jaren de nodige vertrouwensklappen gekregen. Ik hoef u de voorbeelden niet te noemen. De industrie heeft groot belang bij acties die het vertrouwen herstellen. Het opvangen van een omvallende verzekeraar kan zo'n actie zijn. Dat is goed voor de industrie en dus goed voor u. Het om laten vallen van een verzekeraar verzwakt juist het vertrouwen in de industrie." Mijn ingestudeerde betoog komt er zonder stotteren uit. Maar nu het gevoelige gedeelte. "Daarbij hebt u zelf ook een verleden met Eempolis. De verantwoordelijke directeur, Kevin De Zwart, heeft bij Maas Verzekeringen gewerkt. Hij heeft hier dingen gedaan die u liever niet in de krant wilt hebben. Als Eempolis omvalt is de kans groot, dat het alsnog door de pers wordt opgepakt." Ik ben niet erg subtiel, maar ik moet een berg stront verkopen en dat lukt niet met subtiliteiten.

"Is dat een dreigement?" Simon Worstenboom wordt boos. "Allerminst. Ik heb geen toegang tot de pers en als ik die zou hebben, dan ben ik aan mijn geheimhoudingsplicht gebonden. Ik heb ook helemaal geen behoefte om uit de school te klappen. Maar een journalist hoeft niet heel erg diep te graven bij een faillissement van Eempolis om een heel sappig verhaal te hebben. Ik wijs u gewoon op de feiten. Natuurlijk is het ook heel waarschijnlijk, dat er publiciteit komt als Eempolis wel gered wordt. Maar in dat geval heeft u de publiciteit iets meer in de hand. Want dan kunt u een persbericht de wereld in sturen, waarin u het verhaal vanuit uw eigen visie en met uw eigen kleur vertelt. Als u zelf de regie in handen neemt, dan heeft u een goed verhaal. Als u het laat gebeuren, dan is de kans groot, dat u in een kansloze verdediging gedrongen wordt."

Ik zie beide heren schattend naar mij kijken. Is dit chantage of een eerbaar voorstel? Er valt een stilte. De stilte geeft spanning in het gesprek. Die spanning zet ik strategisch in door vol adrenaline te blijven zwijgen. Ik zie in een ooghoek André Koelewijn hetzelfde doen.

Na gevoelsmatig een half uur, feitelijk waarschijnlijk maar een paar seconden, doorbreekt Simon Worstenboom de stilte. "Als wij op uw voorstel ingaan, dan matsen wij Kevin De Zwart. Wij nemen zijn schulden over." "Kevin De Zwart zit in de gevangenis" weerleg ik het bezwaar. "En daar is hij voorlopig nog niet uit. Kevin De Zwart zal weinig profiteren van uw handreiking. De ware slachtoffers zijn de polishouders en het personeel van Eempolis." Na een korte strategische stilte ga ik verder. "Het is nu niet het moment om te denken in termen van rancune en afrekening. De Zwart is opgepakt en zal boeten. Die komt voorlopig niet aan lachen toe. Het is nu tijd om te denken in termen van belangen. De belangen van de polishouders, de belangen van de industrie, uw belangen." Weer een stilte. Dan reageert Worstenboom: "En ons belang is een paar miljoen in een bodemloze put gooien?". Misschien verbeeld ik mij het, maar dit klinkt al niet meer zo krachtig. Ik antwoord wederom met een betekenisvolle stilte.

Kees Weidesloot is ditmaal degene die de stilte doorbreekt. “Wij zullen erover nadenken. U hoort nog van ons.”

Als we weer buiten staan kijk ik André Koelewijn aan. “Die gaan het doen.” zeg ik, meer om mijzelf moed in te praten, dan uit overtuiging. André Koelewijn houdt zich op de vlakte. “Ik hoop het.”.

Terug op kantoor wacht het gewone werk. Ik pak dat op, maar stop af en toe om te ijsberen in afwachting van het telefoontje uit Rotterdam. Na twee dagen gaat dan de telefoon. Een 010 nummer. Ik zou op de telefoon af moeten duiken, maar voel me ineens zo gespannen, dat ik hem drie maal laat overgaan voordat ik hem oppak. “U spreekt met Kees Weidesloot”. “Willem van Oosterhout.”.

“We hebben besloten om de portefeuille van Eempolis over te nemen.”. De spanning maakt plaats voor een jubelstemming. Het is me gelukt! Ik heb het bijna gezonken schip in veilige haven gebracht!

20. Verantwoording

Het feitelijke toezicht van DNB heeft als inspiratiebron gefungeerd voor bovengenoemd verhaal. Maar alle gebeurtenissen in dit verhaal berusten louter op fantasie. Elke overeenkomst met bestaande personen of instellingen berust op louter toeval.

